PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto VI - Štev. 10 (1698) Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. post. I. gr.

TRST, petek 12. januarja 1951

Cena 15 lir

Čitatelji!

Naročite se na „Primorski dnevnik“:

NAROČNINA: ZA VSE LETO 2600 LIR
ZA POL LETA 1400 »
ZA ČETRT LETA 750 »
ZA EN MESEC 260 »

Naroča se pri upravi: Trst, Ul. sv. Frančiška št. 20, tel. 7338
Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska, Trst 11.5374

NOVI PREDLOGI KOMISIJE TREH ZA KONEC VOJNE NA KOREJI

Poročilo vsebuje pet načelnih točk in predlog za konferenco med ZD Amerike, Veliko Britanijo, Sovjetsko zvezo in LR Kitajsko za ureditev vprašanj Daljnega vzhoda, Formoze in kitajskega predstavništva v OZN - Malik skuša zopet zavlačevati - Novi predlogi so v skladu s priporočili, ki so jih sprejeli na konferenci držav britanske skupnosti

LAKE SUCCESS, 11. — Na današnji seji političnega odbora OZN je kanadski predstavnik Pearson predložil poročilo komisije treh glede Koreje. Pearson je govoril o težkočah, ki jih je morala komisija prebroditi pri sestavljanju tega poročila, ki mora biti v skladu z listino OZN in hkrati vsebovati priporočila vseh članov komisije, ki je morala upoštevati odnos med prenehanjem sovražnosti in pogajanji, potrebnimi za vzpostavitev miru na Koreji.

Poročilo predlaga načrt, katerega številne podrobnosti je treba še spopolniti in to bo mogoče šele tedaj, ko bo politični odbor odobril glavna načela tega načrta. Šele nato se bodo lahko začeli razgovori o podrobnostih in bo treba predložiti resolucijo, ki naj konkretizira zaključke komisije.

Načrt vsebuje sledečih pet točk:

1. Potrebno bi bilo takoj skleniti sporazum za prenehanje sovražnosti;

2. sledilo naj bi proučevanje novih ukrepov za vzpostavitev miru;

3. vse nekorejske oborožene sile bi se morale postopoma umakniti s Koreje in morali bi podvzeti ukrepe, ki naj omogočijo korejskemu ljudstvu, da se izreče o bodoči vladi Koreje;

4. podvzeti bi morali prehodne ukrepe, da se zajamči mir na Koreji v skladu z načeli OZN;

5. po sporazumu za prenehanje sovražnosti bi morali organizirati konferenco, ki bi se je udeležili predstavniki ZDA, Velike Britanije, Sovjetske zveze in LR Kitajske, da skušajo urediti vprašanja Daljnega vzhoda, posebno vprašanje Formoze in kitajskega predstavništva v OZN.

Norveški predstavnik je izjavil, da se strinja z omenjenimi načeli, francoski predstavnik je dejal, da načelno podpira ta načrt in da je francoska vlada pripravljena pridružiti se pogajanjem, da pride do mirnega sporazuma.

Indijski delegat Benegal Rau je izjavil, da bi moral biti organizem, ki se predvideva za ureditev vprašanj Daljnega vzhoda, «zelo omejen». Pripomnil je, da azijske države in one Srednjega vzhoda mislijo predložiti predlog o sestavi tega organizma. Predlog je zelo podoben onemu, ki so ga predložili v decembru in dodaja štirim omenjenim državam še Francijo, Anglijo in Egipt.

Angleški predstavnik je podprl predlog treh in je izrazil upanje, da bo LR Kitajska sprejela pogajanja na podlagi teh načel. Zaključil je z izjavo, da se bodo Združeni narodi še dalje borili za načela, zaradi katerih so poslali oborožene sile na Korejo, da zavrnejo napad, če bo pekinška vlada odklonila prenehanje sovražnosti v okviru navedenih načel.

Ameriški delegat je izjavil, da bo glasoval za predlog komisije treh. Dejal je, da bi moral politični odbor poslati načrt pekinški vladi in ji določiti rok za odgovor. Če bi ne bilo odgovora, ali pa bi bil ta negativen, bi morali Združeni narodi skupno podvzeti ukrepe, da obsodijo napadalca.

Tudi izraelski in turški delegat sta se izrekla za načrt. Sovjetski predstavnik Malik je zahteval, naj se mu dovoli nekaj časa, da prouči načrt, ker gre za dokument, ki temelji na načelih in pri katerih nekatere delegacije, med katerimi sovjetska, niso sodelovale. Pripomnil pa je, da se mu zdi, da so bili predlogi treh «hote sestavljeni v nejasni obliki, da se večini dovoli prosto tolmačenje». Obžaloval je nato, da so se trije osredotočili na vprašanje prenehanja sovražnosti in je kritiziral predloge glede postopnega umika čet. Na koncu je izjavil, da sovjetska delegacija ne more podpreti teh predlogov, ki da ne vsebujejo nič novega.

Vendar pa si je pridržal pravico se še povrniti na to. Ravno tako je te predloge kritiziral kuomintanški delegat in za njim poljski, nakar se je seja odložila na jutri popoldne.

Predlog komisije treh je v skladu s sklepi konference držav britanske skupnosti v Londonu, na kateri so danes ministrski predsedniki izrazili upanje, da bo mogoče sklicati konferenco štirih za ureditev vprašanj Daljnega vzhoda. V tem smislu je britanska vlada poslala predlog v Lake Success. Britanski predlog so pripravili po številnih razgovorih tako v Pekingu po posredovanju tamkajšnjega indijskega poslanika, ki je Nehruju poslal dokončne kitajske predloge glede premirja na Koreji, kakor v Washingtonu in Lake Successu. Konferenca pa se ne bi omejila na štiri omenjene države, pač pa bi verjetno na njej sodelovale druge države, kakor Francija, Indija in druge.

E. Black o pomoči zaostalim državam

CHICAGO, 11. — V nekem govoru, ki ga je imel predsednik Mednarodne banke Eugene Black v klubu tamkajšnjih bankirjev, je poudaril, da je gospodarska pomoč zaostalim državam kljub oboroževanju nujna bolj kot kdaj koli. Vendar pa je dodal, da se znesek 600 do 800 milijonov, ki ga navaja poročilo Gordona Graya, lahko revidira zaradi svetovnega položaja.

Govoril je nato o potrebi davčne reforme v prizadetih državah, predvsem pa o potrebi agrarne reforme. Black je zaključil, da ZDA lahko zajamčijo pomoč zaostalim državam kljub ogromnim stroškom za oboroževanje.

Načrt za porazdelitev surovin

LONDON, 11. — Iz uradnih virov javljajo, da bodo angleško-francosko-ameriški načrt za porazdelitev surovin objavili v petek v prestolnicah omenjenih treh držav. Obveščeni krogi menijo, da predvideva načrt za ustanovitev posebnega organizma za razdeljevanje, ki bi bil podrejen glavnemu štabu evropskih sil, ki jih poveljuje Eisenhower.

Ravno tako predvidevajo, da bo ta organizem določal tudi cene, ker bo konkurenca eliminirana. Ta organizem bo kot predstavnik atlantskih držav kupoval na svetovnih trgih surovine. Surovine bi razdelili na prostovoljni osnovi in mednje bi vključili nekatere redke proizvode strategičnega pomena, kakor kavčuk, svinec, cink in živeplo. Načrt predvideva nadalje: 1. poseben upravni aparat, ki bi se boril proti povišku cen zlasti s poenostavljenjem povpraševanja; 2. ustanovitev osrednjega organa, ki bi ga sestavljali zastopniki Francije, Anglije in ZDA s sedežem v Washingtonu; 3. ustanovitev posebnih oddelkov za vsak proizvod. V njih bi bili zastopani predstavniki potrošniških in proizvajalnih dežel. Ti oddelki bi vodili pogajanja za razdelitev izdelkov, medtem ko bi bila naloga posebnega organa omejena na nadzorstvo in porazdelitev teh oddelkov.

V angleških krogih poudarjajo, da nima ta načrt namena vzpostaviti strogega sistema kontrole in razdelitve. Vse bi bilo odvisno od dobre volje dežel, ki te izdelke proizvajajo.

DULLES POTUJE NA JAPONSKO

Vodil bo posebno diplomatsko komisijo, ki se bo razgovarjala glede mirovne pogodbe z Japonsko

WASHINGTON, 11. — Predsednik Truman je danes imenoval Fosterja Dullesa za vodjo posebne diplomatske misije na Japonskem z nalogo, da razpravlja o mirovni pogodbi.

Državni department, ki je to javil, je pripomnil, da je bila Dullesu podeljena stopnja poslanika. Misija bo verjetno odpotovala na Japonsko v desetih dneh. Dullesova naloga bo voditi v imenu ZDA one razgovore in ona pogajanja, ki bi bili potrebni, da pride do morebitnega končnega zaključka vprašanja mirovne pogodbe z Japonsko.

V vašingtonskih uradnih krogih izjavljajo, da namen Dullesovega potovanja na Japonsko ni predložiti japonskim voditeljem načrta za mirovno pogodbo, pač pa začeti predhodne razgovore. V istih krogih tudi poudarjajo, da se ameriško stališče glede mirovne pogodbe z Japonsko ni spremenilo.

Avstralski zunanji minister Spender je danes izjavil, da se vedno bolj čuti potreba regionalne pogodbe na Pacifiku. Dejal je, da Avstralija želi postopno vključitev Japonske v skupnost držav s pooblastilom, da ustanovi svojo lastno obrambo. «Toda nočemo, da se Japonski dovoli ustanovitev vojaških sil brez primernega nadzorstva», je pripomnil Spender.

Sestanek indijskih poslanikov v Parizu

LONDON, 11. — V sredo 17. t. m. se bodo na pobudo Nehruja sestali v Parizu indijski poslaniki v Evropi. Indijski predstavnik v OZN Benegal Rau bo odpotoval iz New Yorka naravnost v Pariz, kjer se bo sestal z Nehrujem.

BEOGRAD, 11. — Srbska industrija poljedelskih strojev bo letos pričela izdelovati v serijah 10 novih tipov poljedelskih strojev. Izdelovali bodo stroje za košnjo, mlatilnice, manjše traktorje in stiskalnice.

Angleško-ameriški tajni sporazum v zvezi s predlaganim sestankom štirih

Še nobene odločitve zahodnih držav glede odgovora na sovjetsko noto

WASHINGTON, 11 — Kot vse kaže, ne bodo zahodne sile še nekaj časa odgovorile na sovjetsko noto glede sestanka štirih. Zahodne sile bodo baje zahtevale od ZSSR, naj se izjavi, če je pripravljena na štiričlanski konferenci razpravljati o vseh mednarodnih vprašanjih. Vendar pa pravijo, da niso še glede tega sprejeli v treh prestolnicah nobene odločitve.

V Parizu so zanikali, da bi zahtevali razpravo o vseh mednarodnih vprašanjih. Londonski krogi pa izjavljajo, da še ni gotov osnutek odgovora, ki ga tudi ni pričakovati pred enim tednom. Znano je, da so v Franciji in Angliji bolj navdušeni za to konferenco, kot pa v ZDA. Francija bi bila pripravljena razpravljati samo o nemškem vprašanju. Francoski minister za obrambo Moch je na primer izjavil, da mora priti do konference «za vsako ceno».

Današnji «New York Times» označuje vprašanje sestanka štirih kot veliko «dilemo». «Če ne drugo, vemo da bi Rusi zelo želeli preprečiti nemško oboroževanje, kar bi bil lahko dober vzrok za pripravo sestanka. Mi jasno nismo za idejo nevtralizirane, razorožene in združene Nemčije z ruskimi divizijami ob vzhodnih mejah. Vendar bi bilo zanimivo vedeti, kakšno ceno je pripravljena plačati ZSSR, da ne bi prišlo do nemške oboroževanje. Mi smo položili naše karte na mizo. Doseči moramo, da bodo storili Sovjeti prav tako».

Tednik «News Week» piše danes, da sta ZDA in Velika Britanija podpisali tajni sporazum glede sestanka štirih še pred prihodom Eisenhowerja v Evropo. Vseboval bi pet točk: 1. V prepričanju, da ni ZSSR odkrito pripravljena sporazumeti se glede Nemčije, smatrata obe državi, da je namen ZSSR oddaljiti ZDA od evropskih zaveznikov; 2. Med štiristranskimi razgovori ostane oboroževanje Nemčije samo v načrtu. Adenauer ne bo pričel z oboroževanjem, dokler ne bo poznal uspehov konference; 3. Zavezniki se bosta uprla poizkusu ZSSR za «nevtralizacijo» Nemčije. V tem primeru bi postala Nemčija dober teren za propagando in komunistično penetracijo; 4. Zato se bodo uprli vsakemu sovjetskemu nasvetu glede umika okupacijskih čet pred sklenitvijo mirovne pogodbe s to državo in 5. ZDA in Anglija se bosta uprli vsaki ponudbi ZSSR, da bi izvedli preiskavo glede oboroževanja Nemčije.

Kakor poročajo iz Bonna, tam še vedno iščejo diplomatsko obliko, ki bi jasno pokazala stališče zahodnih sil in zvezne republike do vlade Vzhodne Nemčije pred pričetkom morebitne konference štirih. Vendar bi hoteli preprečiti, da bi lahko smatrali ta odgovor za izzivanje proti ZSSR in se bojijo, da bi se s tem končali tudi razgovori za nemško enotnost. Danes je zahodnonemška komunistična parlamentarna skupina protestirala pri Adenauerju, da ni bila udeležena pri razgovorih Adenauerja s člani Bundestaga glede odgovora zvezne vlade na predloge Grotewohla. Zahtevala je udeležbo pri teh razgovorih.

Letošnja dela v osvobojenih ozemljih FLRJ

OPATIJA, 11. — Danes je pričela v Opatiji konferenca, ki jo je sklical minister za osvobojena ozemlja, Holjevac. Na tem sestanku so pregledali investicije za leto 1950 in določili načrte za 1951. Letos so v Slovenskem in Hrvatškem Primorju dokončali dela v vrednosti 780.831.000 dinarjev. Prihodnje leto pa bo za ta dela prispevalo ministrstvo 541.768.000 dinarjev, vladi LRS in LRH pa bosta sami izvršili dela v vrednosti 300 milijonov dinarjev. Med najbolj važnimi deli bosta vodovod Pazin-Žminj ter vodovod na otoku Cresu. Za javna dela na Reki bodo izdali 171 milijonov dinarjev, v Pulju 40 milijonov, v Opatiji 10 milijonov, Zadru 33 milijonov in v okrajih Buzet, Pazin in Poreč 34 milijonov dinarjev.

PARIZ, 11. — Notranje ministrstvo je prepovedalo prodajanje kominformističnega glasila «Za trajen mir in za ljudsko demokracijo».

Delegacija železničarjev pri maršalu Titu

BEOGRAD, 11. (ANSA) — Kot poroča beograjski radio, je maršal Tito sprejel danes delegacijo železničarjev ter v pogovoru z njimi med drugim izjavil, da gospodarski odnosi z zapadnimi državami ne samo ne ovirajo, temveč celo olajšujejo graditev socializma v Jugoslaviji. Maršal Tito je dalje izjavil da se je tudi sama Sovjetska zveza nekoč posluževala pomoči zapadne industrije in tehnike.

Maršal Tito je nato dejal, da tudi posojila, ki jih je Jugoslavija prejela od nekaterih zapadnih držav ne pomenijo odpovedati se načrtom o socializaciji države. Na vsak način bodo posojila vrnjena in mi vemo, da bi mnogi od tistih, ki nam danes očitajo, da smo posojila prejeli, zelo radi nanje pristali samo če bi jim bila posojila ponujena.

Končno je maršal Tito poudaril, da imajo tudi nekatere velike države na zapadu kot Vel. Britanija in ZDA interes, da Jugoslaviji pomagajo. Pri tem je pozval navzroče, naj razmišljajo o pomenu, ki ga imajo za te države odnosni z Jugoslavijo, ki meji na koalicijo sovražnih držav, katere jo skoro popolnoma obkrožajo.

O razdeljevanju živil v Jugoslaviji

BEOGRAD, 11. — Richard Allen, svetovalec ameriškega poslanika v Beogradu in voditelj ameriških opazovalcev pri razdeljevanju pomoči v živilih, je danes dal izjavo tisku. Izrazil je zadovoljstvo nad načinom in hitrostjo, s katero razdeljujejo živila. Podčrtal je tozadevno prijateljsko sodelovanje med jugoslovanskimi in ameriškimi funkcionarji. Izjavil je, da je dobila Jugoslavija pomoč v vrednosti 70 milijonov dolarjev in 11 tisoč ton moke. Do 31. decembra 1950 so razdelili 3500 ton moke, 1800 ton maščob, 110 ton konserviranega mesa in 2000 ton jajc v prahu. Ostale količine bodo razdelili do konca januarja.

Eisenhowerjevi razgovori v Haagu

HAAG, 11. — Maršal Eisenhower se je danes razgovarjal v Haagu z najvišjimi holandskimi političnimi in vojaškimi osebnostmi. Razpravljali so o holandski oboroževanju. Vse dosedanje holandske vojne izdatke je pozrla vojna v Indoneziji, kamor je Holandska poslala 100.000 vojakov, ki se še niso vsi vrnili v domovino. Po sporazumu z indonezijsko vlado morajo vojaki ob svojem odhodu pustiti vojni material v Indoneziji. Holandci bi postavili do konca letošnjega leta dve diviziji, če bi jim ZDA dobavile potrebni material. Ker Holandci danes razpolagajo z angleškim in kanadskim vojaškim materialom iz prejšnje vojne, ni nobena skrivnost, da so v Haagu zlasti pritiskali na Eisenhowerja, da bi ZDA čim prej poslale vojni material.

V Haagu in zlasti v Amsterdamu so bile majhne demonstracije proti Eisenhowerju. Holandski komunistični poslanec Gerben Wagenaar je zahteval sprejem pri Eisenhowerju. Ko ga ta ni hotel sprejeti, je vrnil ameriško odlikovanje «legije časti».

Popoldne je Eisenhower odletel v Kodanj. Kakor tam izjavljajo dobro obveščeni krogi, se bodo Danci uprli prispevati svoje čete atlantski armadi, razen danskega oddelka, v Zahodni Nemčiji, ki šteje 1.000 mož. Obljubili pa bodo, da bodo napravili vse potrebno za svojo obrambo. Obenem bodo danski vladni predstavniki tolmačili generalu svoje gospodarske težave.

V London se je danes vrnil maršal Montgomery, ki je bival dva dni v Parizu. Prav tako poročajo iz Londona, da bo Eisenhower v torek verjetno prisostvoval seji atlantskih namestnikov. To bo prvo srečanje Eisenhowerja z namestniki; prejšnji teden se je kot znano Eisenhower sestal v Parizu s predsednikom sveta namestnikov Spofordom.

KAIRO, 11. — Razgovori med egiptsko vlado in jugoslovansko delegacijo so se zaključili s sporazumom, na podlagi katerega bo Jugoslavija dobavila Egiptu les in poljedelske stroje v vrednosti milijona in 400.000 funtov šterlingov kot del protivrednosti za dobavljeni egiptski bombaž.

Hočiminhov predstavnik se pogaja v Kantonu

HONG KONG, 11. — Konservativni list «Keung Cheung Yat Pao» poroča iz Kantona, da je 7. januarja prišel v Kanton predstavnik Hočiminha, kjer je imel več razgovorov z guvernerjem Kvantunga in s številnimi drugimi visokimi funkcionarji. Omenjeni list pravi, da se bo Hočiminhov predstavnik pogajal s kitajskimi oblastmi glede sledečih točk: 1. pošiljanje ranjencev v bolnišnice kitajskih mest; 2. dobavljanje vozil Hočiminhovim silam; 3. zvišanje dobav živil Hočiminhovim silam.

Pred krizo v italijanski vladi?

Predsednik parlamenta Gronchi zahteva odstranitev Sforze, Pacciardija in Pelle - Saragat izjavlja, da se njegova stranka v primeru krize ne bo več vrnila v demokristijansko vlado - Nadaljevanje razprave o zunanji politiki v senatu

RIM, 11. — Danes se je sestala demokristjanska parlamentarna skupina in razpravljala o splošnem političnem položaju kot pripravo za prihodnji sestanek narodnega sveta stranke. Predsednik parlamenta Gronchi je podal poročilo o položaju in je izrecno zahteval, naj bi se v vladi zamenjali zunanji minister Sforza, minister za obrambo Pacciardi in zakladni minister Pella. Kritiziral je delo vlade v zunanji politiki, glede obrambe in gospodarske politike ter je dejal, da novi položaj zahteva spremembo ljudi v omenjenih ministrstvih. Nekateri tolmačijo Gronchijeve izjave kot zahtevo, naj bi se odprla vladna kriza, drugi pa kot zahtevo po preosnovi vlade.

Saragat je v zvezi s temi izjavami dejal: «Da bi bog dal, da bi demokristjanska skupina odprla krizo! Mi socialdemokrati se ne bomo več vrnili v vlado in napravili bi nam veliko uslugo, če bi se ta kriza začela še pred kongresom za združitev».

Gronchijevo mnenje vsebuje tudi današnji uvodnik v listu «La Libertà d'Italia», ki kritizira italijansko politiko glede afriških kolonij in glede «položaja na vzhodnih mejah». Gronchi pravi n. pr.: «Ne morejo nas pomiriti glede vzhodnih meja le zadnje previdne izjave maršala Tita, ki očividno ne želi razdražiti svojih novih zahodnih zaveznikov, ki pa je ravno tako vztrajen tudi v nekaterih svojih tipično protikatoliških stališčih».

Glede oborožitve pravi Gronchi, da se mora ta izvesti samo v obrambne namene. Omenjeni uvodnik kritizira nato tudi gospodarsko politiko vlade. V senatu se je danes nadaljevala razprava o zunanji politiki.

V debato so posegli tako demokristjanski kakor drugi senatorji in vsak je poudarjal stališče svoje stranke glede zunanje politike. Zadnji je govoril kominformist Terracini in seja se je nato odložila na jutri. V soboto zjutraj se pričakujejo vladne izjave in nato bo sledilo glasovanje.

V poslanski zbornici se je nadaljevala razprava o načrtu zakona za volitve pokrajinskih svetov. Govoril je tudi notranji minister Scelba, ki je odločno zagovarjal načrt zakona. Nato so z glasovanjem odobrili 27 členov zakona, jutri pa bodo glasovali o celotnem zakonu.

Sledila je razprava o načrtu zakona za zvišanje sodnega osebja in seja se je odločila na jutri.

Trumanova tiskovna konferenca

TRUMAN, 11. — Truman je imel danes tiskovno konferenco. Na njej je potrdil namero ameriške vlade, da poveča svoje oborožene sile v Evropi in je podčrtal, da ima ustavno moč po kateri more poslati ameriške čete na kakršenkoli del sveta. Dalje je izjavil, da se bo njegova vlada posvetovala z odgovarjajočimi komisijami kongresa, predno bo poslala nove čete v Evropo. Dejal je tudi, da ne more pred prihodom Eisenhowerja iz Evrope povedati koliko čet bodo poslali.

Truman je zanikal vest, po kateri naj bi Mac Arthur svetoval ameriški vladi, naj umakne čete s Koreje. Dodal je, da «Mac Arthur dobiva povelja in ne daje nasvetov».

Predsednik je dejal, da je še vedno njegov namen izpolniti program Fair Deala in dati črncem v državah Juga enakopravnost.

Izjavil je, da bodo uveljavili kontrolo nad cenami in plačami, takoj ko bo to mogoče. Glede senatorja Tafta pa je dejal, da imajo vsi člani ameriškega kongresa, vključno senator Taft, možnost razpravljati z njim o vprašanjih, ki si jih sami izberejo.

Kašmirsko vprašanje

LONDON, 11. — Največja tajnost vlada glede razgovorov predsednikov britanske skupnosti o vprašanju Kašmirja. O tem ne bo govorilo niti končno poročilo, ki ga bodo izdali jutri.

Zdi se, da Nehru nasprotuje umiku indijskih čet iz Kašmirja in izjavlja, da je v sedanjem trenutku navzočnost indijskih čet na tem področju nujno potrebna. Naklonjen pa je izvedbi plebiscita v Kašmirju. Vsekakor pa je malo verjetno, di bi prišlo že v Londonu do popolnega sporazuma.

Connally o stališču senatorja Tafta

WASHINGTON, 11. — Danes je napadel stališče republikanskega senatorja Tafta demokratski senator Tom Connally, predsednik senatorske komisije za zunanje zadeve. Glede Taftovega stališča, po katerem je nasproten nadaljnjemu pošiljanju ameriških čet v Evropo je Connally izjavil danes v senatu, da se morajo ZDA združiti s svojimi zavezniki v Zahodni Evropi, da hitro dvignejo skupne sile in končno preprečijo sovjetski napad. Connally je zagotovil, da bo vlada ZDA vprašala Kongres za nasvet v vprašanju pošiljanja novih ameriških čet v Evropo. Connally je izjavil, da je Evropejce presenetil «govor republikanskega voditelja, katerega posledica so bili ponovni dvomi o naših namenih glede spoštovanja mednarodnih obvez». Taftov govor je podprl — po mnenju Connallyja — sovjetsko propagando, ko izjavlja, da je Amerika razdeljena glede odgovornosti, ki jo ima v svetovni krizi, da se odstranimo, kadar pride odločilni trenutek in da je najboljša evropska politika, politika nevtralnosti.

Vojaška konferenca za Sredozemlje

ATENE, 11. — Konec januarja bo na Malti vojaška konferenca za Sredozemlje. Udeležili se je bodo vsi angleški poveljniki v vzhodnem Sredozemlju, vojaški poveljniki Perzijskega zaliva, ameriški visoki vojaški funkcionarji in verjetno drugi vojaški funkcionarji drugih sredozemskih držav.

DUNAJ, 11. — V prostorih društva za razvoj avstrijsko-jugoslovanskih gospodarskih in političnih odnosov na Dunaju je imel dopisnik lista «Die Presse» Biernbaum predavanje o svojih vtisih s potovanja po Jugoslaviji.

DUNAJ, 11. — Lansko leto so v Avstriji dosegli dosedaj najvišjo proizvodnjo premoga. Izkopali ttiso ga 4.491.975 ton, v primeri s 3.998.895 ton v letu 1949.

Kominformistični zločinci prejeli zasluženo kazen

V Novem Sadu je sodišče kominformističnih vohunov - razprava proti 7 bolgarskim obsodilo 8 madžarskih kominformističnim teroristom - V Nišu pa se je začela

BEOGRAD, 11. — Pred okrožnim sodiščem v Nišu se je začelo javno sojenje proti sedmim izmed skupine diverzantov, ki so jih lansko leto bolgarske policijske oblasti poslale v Jugoslavijo in glede katerih je ravnateljstvo za informacije vlade FLRJ pred nekaj dnevi sporočilo, da so bili aretirani.

V kratkem se bo začela razprava tudi proti ostalim vohunom in diverzantom, ki so jih poslali iz Bolgarije v Jugoslavijo. Vohuni, ki jih sedaj sodijo, so dobili nalogo, da na jugoslovanskem ozemlju, posebno pa v bližini bolgarsko-jugoslovanske meje zbirajo vohunske podatke.

Sodišče v Novem Sadu pa je danes obsodilo skupino 8 madžarskih kominformistov, ki jo je vodil neki Nyaradi, ki je svojčas zbežal na Madžarsko in se nato skrivaj vrnil v Jugoslavijo z nalogo, da organizira diverzantske tolpe. Obsojen je bil na 12 let prisilnega dela, njegov pomočnik na 8 let, ostalih 6 pa na kazni od 2 do 3 let in pol zapora.

15. t. m. zasedanje Ljudske skupščine LR Hrvatske

ZAGREB, 11. — Zasedanje hrvatskega sabora so sklicali za 15. januarja. Razpravljali bodo o načrtu proračuna LR Hrvatske za leto 1951 ter o zaključnem računu za leto 1949.

Dela za predor pod Učko

REKA, 11. — Danes so pričeli kopati predor pod Učko, po katerem bo peljala proga med Reko in Rašo. V tem mesecu pa bo že končan priključek na progo Pulj-Divača. Z novo zvezo do Reke se bo zmanjšala železniška zveza iz Raše za celih 100 km.

VOJNA NA KOREJI

Pritisk na srednjem bojišču

Ameriško javno mnenje vedno bolj nasprotuje nadaljevanju korejske vojne - Sedma pomorska skupina ostane v formoških vodah

TOKIO, 11. — Smo tik pred tem, ko se bo pričela na 37. vzporedniku ista akcija, kot se je to dogodilo pred 12. dnevi na 38. vzporedniku. Tudi danes je iniciativa še vedno na severni strani in mir, ki smo ga opazili v zadnjih dneh na zahodni fronti se bliža h koncu. Slabo vreme je oviralo premike kitajskih in severnokorejskih čet ter je v kratkem pričakovati pritisk na Pjongtaeg in Ansong v smeri Chongjuja in reke Kum.

Na osrednjem bojišču so v teh dneh opazili Kitajce pri mestu Chechonu, na pol poti med Wonjujem in Tanyangom. Pri Wonjuju je ostal danes položaj bistveno nespremenjen. Mesto je zopet čvrsto v kitajskih rokah in močan pritisk je bilo opaziti jugozahodno od mesta. Frontna linija se večkrat menjava in danes so Kitajci na tem delu fronte potisnili nek oddelek 12 km proti jugu.

Glavno pozornost obračajo opazovalci na gorske predele vzhodno od Wonjuja. Ti predeli so težko dostopni in tam so se že lani oktobra zbrali oddelki severnokorejske vojske po umiku od reke Naktong. Zdi se, da so tamkajšnje čete dobile zadnje čase nova ojačenja in da so številni severnokorejski vojaki, med množico beguncev, prišli na to področje.

Kontraadmiral John Hoskins, ki je poveljeval skupini ameriških letalonosilk v korejskih vodah, je mnenja, da bo vrhovno poveljstvo sil OZN v kratkem razvilo močno letalsko ofenzivo nad Korejo.

Danes se je zvedelo, da so Kitajci izpustili 9 ameriških vojakov. Ti so izjavili, da jim je dejal nek severnokorejski častnik, ob zasliševanju, da se bodo Kitajci in Severnokorejci polastili Japonske, Pearl Harbourja, bombardirali San Francisco in New York, vendar pa ne bodo pri tem razdejali hiš, kot so to storili Američani na Koreji. Med ujetništvom so Severnokorejci izjavili vojakom, da se korejski in ameriški vojaki bore za revne ljudi. Truman, Mac Arthur in gospodje iz Wall Streeta pa se bore za bogataše.

Danes so se v Tokiu zbrali novinarji in so sklenili zaradi zadnjih odlokov o cenzuri imenovati posebno preiskovalno komisijo z nalogo, da zbere material, ki bo kazal na posameznih primerih ukrepe oblasti na škodo svobode tiska. Stevilni dopisniki so izjavili, da vlada pomanjkanje razumevanja pri osebah, ki so zaposlene pri cenzuri. Predstavniki tiskovnih agencij pa so s svoje strani protestirali glede dejstva, da so njih dopisniki na Koreji osebno odgovorni za novice, ki jih objavljajo agencije v New Yorku, Londonu in Parizu. Preiskovalni odbor bo predložil svoje poročilo v pričetku prihodnjega tedna, potem ko se bodo dopisniki na novem sestanku odločili za nove ukrepe.

Po navodilih iz Washingtona ne bo smel več Mac Arthur objavljati poročil o vojaških dogodkih na Koreji. To bo odslej opravljal general Ridgway, poveljnik VIII. armade.

Iz Moskve poročajo, da so pobili pol milijona Korejcev med kratko okupacijo Severne Koreje s strani ameriških in južnokorejskih čet.

Zanimiv pojav opažajo v zadnjih dneh v ZDA. Člani kongresa dobivajo vsak dan številna pisma, v katerih pravijo ljudje, da so siti vojne na Koreji in da jo smatrajo za brezupno. Zahtevajo naj se njihovi «boys» vrnejo v ZDA.

Danes so v Washingtonu kategorično zanikali vesti v angleškem tisku, po katerih bi se ZDA pripravljale umakniti VII. pomorsko skupina s formoških voda, kjer skrbi za «nevtralnost otoka». Glasnik je izjavil, da bi do tega prišlo samo tečaj, če bi LR Kitajska temeljito spremenila svoje ponašanje. Preje bi morala pekinška vlada končati s svojim napadom na Koreji in se izjaviti, da nima napadalnih teženj v Indokini ter drugih državah jugo-vzhodne Azije.

V Washingtonu ne vidijo nobenih znamenj, ki kazala, da bo šla Kitajska po tej poti. Glede na to, je zaključil glasnik vojnega ministrstva ostane neizpremenjena ameriška politika do Formoze.

Izjave maršala Tita beograjskemu dopisniku „United Pressa“

Kakor smo v štev. od 9. t. m. našega dnevnika upravičeno opozorili, da je poročilo ameriške novinarske agencije «United Press» o izjavah, ki jih je dal maršal Tito njenemu beograjskemu dopisniku delno netočno, predvsem pa zelo nepopolne, smo ob primerjavi omenjenega poročila s popolnim besedilom vprašanj in odgovorov, ki jih objavlja ves tisk v FLRJ, to netočnost in nepopolnost dejansko tudi ugotovili. Zato objavljamo v naslednjem v celoti in dobesedno točno besedilo vseh 36 vprašanj in odgovorov.

Ali bi Maršal želel dati svojemu mnenju o možnostih v sedanjem obdobju za ohranitev miru?

Mislim, da so vedno možnosti, posebno, kjer gre za to, da bi se človeštvo izognilo še večji nesreči, kot je bila druga svetovna vojna. To je tako velikanško vprašanje za usodo človeštva, da ni človeka, ki tega ne bi želel in ki se ne bi bal vojnega spopada, razen ljudi, ki špekulirajo, da bi pri sedanjem položaju dosegli smotre na cenen način. Treba je žrtvovati in storiti vse za ohranitev miru, s tem pa ne mislim, da bi bilo treba žrtvovati koristi malih narodov zato, da bi se dosegel začasni mir, marveč treba žrtvovati nekatere zahteve velikih sil.

Ali bi hotel dati Maršal svojemu mnenje o tem, če podpira predlog za sklicanje sestanka med zahodnimi voditelji in Rusi v tem času, da bi pretresli vsa obstoječa nesoglasja ter da bi ohranili svetovni mir?

Moje mnenje je, da bi moralo priti do takega sestanka, ker je treba storiti vse, da se ohrani mir.

Ali bi morali biti mali narodi obveščeni o poteku razgovorov?

Da.

Ali je Maršal prepričan, da je iskrenost na strani Sovjetske zveze, kadar govori o svojih upanjih za mir, ali pa je vztrajanje na tem, da bi se pogajali samo o Nemčiji, zvijačen poskus?

Težko je odgovoriti na to vprašanje, ker ni mogoče reči, da nekdo ne želi miru, vendar pa je vprašanje, v kakšnih pogojih. Kar pomeni za nekoga mir, lahko za drugega ni mir, temveč izguba neodvisnosti.

Ali misli Maršal, da je vojna neogibna?

Po preizkušnjah, skozi katere so šli ljudje po minuli vojni, ne smemo izgubiti upanja v to, da je mogoče preprečiti vojno. Vedno je možno, da se ohrani mir. Položaj pa je kritičen.

V skupščini je Maršal dejal, da je v Bolgariji, na Madžarskem in v Romuniji najmanj 660.000 vojakov. Ali misli Maršal, da je verjetno, da bodo te čete uporabili proti Jugoslaviji v bližnji bodočnosti?

Ne bi mogel reči, da bodo zagotovo uporabljene proti Jugoslaviji, ker bi to pomenilo trditi nekaj, za kar človek ne more biti stoodstotno gotov. Dejstvo pa je, da so te čete predvsem usmerjene proti Jugoslaviji. Sedanji položaj, odnos teh držav do nas, njihova propaganda in izzivanje, pa nas prepričujejo, da ne moremo z zaupanjem gledati v njihove namene. To pomeni povečano nevarnost za nas.

Pretekli mesec je izvajala Albanija silovito propagando proti dozdevnim pripravam, ki jih dela Jugoslavija za invazijo v Albanijo. Ali Maršal misli, da so kaki posebni vzroki za to povečano propagando, ki odmeva skozi informbirojski svet.

Razširjajo sistematično propagando, pa ne samo s strani Albanije (n. pr. madžarske note o domnevnem preletavanju, bolgarske note itd.), da bi naslikali Jugoslavijo kot grozečega napadalca, nevarnega za svetovni mir, da bi omajali zaupanje vanjo in da bi jo jutri v primeru morebitnega poskusa po uresničenju napadalnih namenov lahko predočili kot državo, ki to zasluži, ter s tem opravičili svoje korake. Propaganda Albanije je samo del splošnega načrta povečane propagande in nam ukazuje, da moramo biti previdni.

Noben jugoslovanski funkcionar ni nikdar dal javno podatkov o velikosti Jugoslovanske armade. Da bi se razčistila mnoga različna stališča, ali bi mogel Maršal dati podatke o približni jakosti Jugoslovanske armade in povedati, kakšne sile bi lahko Jugoslavija sprožila v primeru potrebe?

Tega ne bi mogel reči iz osnovnega razloga zato, da ne bi bili naši morebitni nasprotniki obveščeni. Moram reči, da sem sploh presenečen, na kakšen način se n. pr. navajajo podatki o operacijah na Koreji. To je v vojni največja usluga nasprotniku. Kar se tiče Jugoslavije, lahko rečem, da številke, navedene v parlamentu, ali celo še večje, ne pomenijo posebne nevarnosti. Stevilka ni bistvena. Ni težko uganiti, koliko lahko neka država v primeru vojne mobilizira vojske. To je precej lahko, toda to ni vse, kajti semkaj spada tudi vprašanje oborožitve in opreme.

Maršalu je bilo mnogokrat stavljeno vprašanje o njegovem mnenju o atlantskem paktu. Ali bi Maršal želel komentirati nedavne dogodke, zlasti vprašanje prihoda generala Eisenhowerja v Evropo?

*Tega ne bi rad komentiral, kakor tudi ne vprašanja Eisenhowerjevega priho

TRŽAŠKI DNEVNIK

SEJA GLAVNEGA ODBORA SHPZ

Za poglobitev prosvetnega dela

Včeraj popoldne je bila tretja redna seja glavnega odbora SHPZ z obširnim dnevnim redom.

Sejo je otvoril predsednik SHPZ tov. Budal, ki je podal besedo načelniku odseka za ljudsko prosveto tov. Boštjančiču. Ta je v svojem izčrpnem poročilu prikazal delovanje odseka od zadnje seje glavnega odbora dalje. Ustavil se je najprej pri vprašanju knjižnic; poudaril je, da sta bili do sedaj samo dve knjižni razstavi in sicer v Škednju in pri Sv. Ivanu. Takih knjižnih razstav bi moralo biti v bodoče mnogo več, saj sta obe omenjeni razstavi pokazali veliko zanimanje prebivalstva za slovensko knjigo.

Tudi glede predavanj je bilo storjeno premalo. Po načrtu, ki si ga je odsek zadal, bi moralo biti približno 100 predavanj. Če hočemo, da bodo ta uspela ter pritegnila čim večje število ljudi, potem moramo poskrbeti za res dobra predavanja, ponazorjena s skioptičnimi slikami ter poučnimi filmi. Glede tega so se vodili že razgovori in kaže, da bo vprašanje kmalu rešeno.

Glede folklore bi bilo tudi treba pričeti z bolj aktivnim delom. Tov. Bostjančič je predlagal, da bi se ustanovil poseben tečaj, ki bi usposabljal tovariše, tudi v tem pogledu.

Posebno dober uspeh je žel povsod lutkovni oder, ki ga vodi tov. Marsič in ki je nastopal povsod, kjer je bila na razpolago primerna dvorana. Seveda pa ne more sloneti vprašanje lutkarstva samo na enem lutkovnem odru, zato se je že govorilo o centralnem lutkovnem odru, ki pa zaradi pomanjkanja primerne dvorane do sedaj še ni bil ustanovljen.

Glede referata za glasbo je pripomnil, da se pozna povsod, kjer so pevovodje, precejšen napredek pri pevskih društvih. Praksa je pokazala, da bi bili lahko ustanovljeni še marsikje pevski zbori; zato bo moral ta referat v bodoče stremeti za tem, da se bo število naših pevskih zborov povečalo. Bila bi potrebna tudi mesečna predavanja za pevovodje, že prvo takšno predavanje, ki se je že vršilo pri nas, je pokazalo dober uspeh ter bi bilo želeti, da bi se taka predavanja še vršila.

Precejšnja je delavnost med raznimi dramskimi družinami, ki se vse z večjo ali manjšo vztrajnostjo pripravljajo na bodoče nastope. Režijo v teh dramskim družinah vodijo navadno člani Slovenskega gledališča ter delo, kot že rečeno, kar dobro napreduje.

Tov. Race Boris, je nato podal nekako zaključno sliko delovanja odseka za ljudsko prosveto. Poudaril je, da bi se morale dramske družine že pred pričetkom sezone pripraviti na razne nastope, da bi lahko ob nastopu sezone že pričele nastopati z naštudiranim programom. Tudi pevski zbori bi se morali pripraviti za razne nastope, saj imajo možnost nastopati v štirih dvoranah. Glede knjižnih razstav je poudaril, da moramo tem razstavam posvetiti kar največ pažnje, prav tako bo treba v bodoče prirediti čim več predavanj ter poskrbeti, da bi se teh udeležilo čim večje število ljudi. Glede razvoja lutkarstva na našem ozemlju bo treba pripraviti našo srednješolsko mladino, da se pozanima za to vprašanje ter da se v svojem prostem času posveti lutkarstvu, ki žanje toliko uspeha med našimi najmlajšimi kot tudi med odraslimi.

Sledilo je poročilo tov. Tončke Čokove, ki je podala pregled o delovanju odseka za šolstvo od zadnje seje odbora do danes. Poudarila je, da so slovenski starši vodili v zadnjem času odločno borbo predvsem za otvoritev šol v Ul. Donadoni, Zgornji Kolonji, v Ul. sv. Frančiška in na Vrdeli. Vsem delegacijam slovenskih staršev, ki se zglasijo pri višjih šolskih oblasteh, priznavajo te upravičenost naših zahtev; ko pa gre za to, da bi ugodile zahtevam prizadetih slovenskih staršev, najdejo vedno izgovore, češ da ni primernih prostorov ali pa da primanjkuje kredit. Glede zahtevane šole na Vrdelci so odgovorni šolski činitelji n. pr. odgovorili, raj slovenski starši poiščejo najprej stanovanje za brezdomce, potem da nam bodo prostori na razpolago. Tudi v Zgornji Kolonji ni po mnenju odgovornih šolskih oblasti prostora za slovensko šolo. (Italijanska osnovna šola pa že posluje v novi šolski zgradbi). Tudi borba za rešitev vprašanja nižjih strokovnih šol je bila v zadnjem času zelo močna. Glede dodatnega pouka za otroke slovenskih osnovnih šol je bilo že mnogo storjeno. Tako imajo dodatni pouk otroci šole v Ul. Donadoni, kot tudi otroci slovenske šole pri Sv. Jakobu.

Spregovorila je nekaj besed tudi v zvezi z mladinskim tiskom ter poudarila, da so knjige, ki so jih dobili otroci v počitniških kolonijah, razdelili šolskim knjižnicam pa tudi pionirskim knjižnicam.

Ostaja še vedno borba za rešitev najvažnejšega vprašanja in sicer vprašanja ustanovitve samostojne slovenske šolske uprave, ki jo morajo slovenski starši čimprej izvojevati.

Poročilo o delovanju odseka za znanost in umetnost je podal tov. Ravbar, ki je omenil zelo uspelo gostovanje tržaških umetnikov v Ljubljani in Mariboru. Glede delovanja Slovenskega narodnega gledališča je omenil, da ima to sedaj vsaj možnost imeti nekatere predstave v srečišču mesta. S tem pa seveda še zdaleč ni rešeno vprašanje, od katerega je odvisen razvoj našega gledališča. Treba je zgraditi gledališko dvorano v mestu in to čimprej. Za uspešen napredek glasbe velja isto kot za gledališče in sicer možnost nastopanja v dvorani v mestu.

Nadalje se je razpravljalo o proslavi 400letnice slovenske knjige. Verjetno, se bo ta obletnica združila s kulturnim praznikom v počastitev Prešernovega spomina, ki bo v začetku februarja.

Kot tretja točka dnevnega reda je bilo razpravljenje o letošnjem dnevu slovenske kulture. Tov. Race je poudaril, da nam lanskoletni uspeh dneva slovenske kulture jasno kaže, da moramo z organiziranjem takih prireditev še nadaljevati. Točen program še ni izdelan, vendar je prišlo do sklepa, oziroma predloga, da bi program obstajal iz zborovega petja, nastopa združenih pevskih zborov, revije narodnih noš ter narodnih plesov. Da bi se program preveč ne zavlekel, bi morali pevski zbori nastopati večer prej. Bil je tudi predlog, da bi v sklopu dneva slovenske kulture bila na prostem tudi premiera «Celjskih grofov», kar bi še bolj povečalo uspeh te manifestacije. Navzoči so izbrali člane odbora, ki bo vodil delo za izvedbo tega načrta.

Glede bodočega programa centralnih prireditev v dvorani Avditorijumu je tov. Presel javil, da se je odbor že sestal ter da je pripravljen že načrt za vse prireditve, ki se bodo vršile v prihodnjih mesecih v tej dvorani.

Odbor SHPZ je razpravljal še o nekaterih vprašanjih, ki so za razvoj in uspešno kulturno delovanje v Trstu bistvenega pomena.

Kdor dijaka revnega podpira bodočnost svetlo narodu odpira!

IZ NABREŽINE

Vaški odbori za upravo jusarskih zemljišč

Vprašanje jusarskih zemljišč in pravic jusarjev je zelo zapleteno in ne vemo, kdaj bo rešeno. Vsa jusarska zemljišča cone A spadajo po italijanskem zakonu pod upravo «Commissariato usi civici» v Trstu, v posameznih občinah pa pod upravo ubčine. Najbolj kočljivo je to vprašanje v nabrežinski občini. Na mnogih sejah občinskega sveta te občine smo bili priča ostrih spopadov, ko je bilo na dnevnem redu vprašanje jusarskih zemljišč te ali one vasi nabrežinske občine, zlasti ko se je razpravljalo o prodaji teh zemljišč posameznikom za gradnjo stanovanjskih hiš, trgovin ali gostiln.

Jusarji v nabrežinski občini so se vztrajno borili, da bi dobili upravo jusarskih zemljišč v svoje roke. Zdi se, da bo za enkrat napetost zaradi ureditve jusarskih pravic popustila, ker je občinski upravni odbor devinsko-nabrežinske občine na svoji seji 22. decembra lanskega leta imenoval upravne odbore jusarskih zemljišč za vsako vas posebej.

Imenovani odbori bodo upravljali jusarska zemljišča svoje vasi, bodo pa še naprej odvisni od občine, oziroma od občinskega sveta, ki bo kot nadzorni organ skrbel za dobro upravo in rešitev morebitnih sporov s sodelovanjem vaških odborov. Vsak odbor bo vodil svoje knjigovodstvo in razpolagal z morebitnimi dohodki zemljišč v splošno korist vasi ali za izboljšanje jusarskih zemljišč. Na noben način si ne bodo smeli jusarji deliti dobičke med seboj. Naloga vsakega odbora je tudi, da skrbi za zboljšanje jusarskih zemljišč, pašnikov ali gozdov.

Prepričani smo, da bodo novoizvoljeni odbori zares skrbno upravljali zemljišča svojih vasi, da bodo zboljšali pašnike, skrbeli za pogozdovanje, da ne bodo prodajali jusarskih zemljišč kar vprek tujcem in morebitnim prekupčevalcem.

Navedli bomo imena vaških odbornikov za jusarska zemljišča za vsako vas posebej. Prvi član v seznamu je predsednik istega.

NABREŽINA: Mirko Radovič, Nabrežina 67; Danilo Radovič, Nabrežina 79; Ivan Pertot, Nabrežina-Kamnolomi 65.

VIŽOVLJE: Emil Blažina, Vižovlje 8; Jože Legiša, Vižovlje 10; Josip Pernarčič, Vižovlje 3.

PRAPROT in TRNOVICA: Josip Skerk, Trnovica 15; Alojz Lupinc, Praprot 11; Ivan Zidarič, Praprot 23.

SEMPOLAJ: Alojz Skerk, Sempolaj 22; Vladislav Rebula, Sempolaj 33; Ivan Vodopivec, Sempolaj 31.

DEVIN: Ervin Lucar, Devin 34; Leopold Legiša, Devin 43; Josip Legiša, Devin 5.

MEDJA VAS: August Radetič, Medja vas 10; Franc Pahor, Medja vas 8; Mirko Legiša, Medja vas 15.

Zahvala

Odbor za novoletno jelko za nabrežinski okraj se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli prispevali za uspeh novoletne jelke. Obenem se zahvaljuje Antifašistični slovensko-italijanski ženski zvezi, ki je požrtvovalno delala pri pripravah in obdaritvi otrok ter pionirski organizaciji, ki je sodelovala pri okrasitvi dvorane. Dalje se zahvaljuje članom SNG iz Trsta, ki so sodelovali pri uprizoritvi Dedka Mraza ter tovarišu Maršiču, ki je z lutkami razveselil otroke.

Pohvaliti moramo Sempolajce, ki so pripravili pionirje, da so nastopili ob obdaritvi.

Odbor za novoletno jelko za nabrežinski okraj

Delavci!

Poslušajte sindikalni pregled, ki ga bo podal na koprskem radiu (valovna dolžina 212,4) danes zvečer ob 19.45 tov. Bortolo Petronio.

Plenum delovne mladine

V sredo zvečer so se sestali delavci-mladinci obeh narodnosti, da se pomenijo o položaju, ki je nastal zaradi izdajalske politike Enotnih sindikatov.

Poročilo je imel tov. Čepek, ki je prikazal sindikalni položaj na našem ozemlju. ES so postali dejansko privesek Delavske zbornice in zato ne služijo interesom delavskega razreda. Razložil je, da ustanavljanje Zveze enotnih razrednih sindikatov ne pomeni ustanovitev novega sindikata temveč obnovitev razrednih delavskih sindikatov, kot so že obstajali pred zloglasno resolucijo.

Po referatu je bila živahna diskusija, v kateri so mladinci-delavci prikazali svoj težak položaj. Posebno se je poudaril težak položaj mladih brezposelnih delavcev. Mladinci so obsodili delovanje ES.

Na plenumu so izvolili pet delegatov, ki bodo zastopali mladino na sindikalnem kongresu.

Prihodi in odhodi ladij

Od 12. do 18. januarja bodo odplule iz tržaškega pristanišča sledeče ladje:

12-14 Teti Nemicos, 12-14 Georgios R. 14-16 Parga, 14-16 Excellency, 14-16 Anna Capano, 15-18 Eremit, 17-19 Titania, 17-19 jugoslovanska ladja, 11-13 Mongirevro, 12-14 S. Giorgio, 15-18 Rio Quinto, 16-20 Theseus in 15-20 Adriaco.

V istem času bodo priplule v pristanišče sledeče ladje:

12 Titania, 15 Ekaterini, 16 Barletta, 12 Monviso, 12 Exiria, 15 Lip Scomb Lykes, 15 Genevieve Lykes, 15 Monreale, 16 Monstella, 17 Alcoa Roamer, 15 Theseus, 11 Luisa Blessi, 15 Olavus in 17 Anna Maria.

Zvišanje brodnin Trst-Levant

V teh dneh so se močno dvignile brodnine na progah proti Levantu. Ta dvig se gibije od 20 procentov za razna blaga, do 30 procentov za les, kovine in opremo.

Tako visoko povečanje brodnin se bo nujno odrazilo na avstrijskem tranzitu. Obstaja resna nevarnost, da se bo močno preusmeril k drugim, to je k severnim pristaniščem. To bi bilo za Trst še posebej nevarno zlasti sedaj, ko so severna pristanišča sklenila medsebojni sporazum.

George Allen v Trstu

TRST, 11. (ANSA) — Iz Beograda je prišel danes v Trst veleposlanik ZDA v Jugoslaviji George Allen.

KOLEDAR

Gledališče - Kino - Radio

Petek 12. januarja
Modest, Bodigoj

Sonce vzide ob 7.44; zatone ob 16.42. Dolžina dneva 8.58. Luna vzide ob 10.22, zatone ob 22.26.

Jutri sobota 13. januarja
Veronika, Bogomir

Jaz bi rad rdečih rož

Jaz bi rad rdečih rož,
jaz bi rožmarina rad,
z rožami bi rad ljubezni,
z rožmarinom rad bi nad!

Dekle, daj mi rož rdečih,
dekle, rožmarina daj,
da bom sanjal o pomladi,
da bo moj mladosti maj!

Rož rdečih zame nimaš,
rožmarina tudi nič;
žalostno je srce moje
žalosten sem jaz fantič!

OF

Danes 12. januarja: seja sektorskega odbora OF za **Greto** ob 20. uri v običajnih prostorih;
seja sektorskega odbora OF za **Rojan** ob 20. uri v običajnih prostorih;
IV. in VI. sektor - IV. okraja OF imata sejo ob 20. uri v **Skednju** na sedežu OF;
seja sektorskega odbora OF **Skedenj** ob 20. uri. na sedežu;
seja sektorskega odbora OF **Kolonkovec** ob 20. uri v običajnih prostorih;
seja krajevnih odborov OF v **Boljuncu, Ricmanjih** in **Stramarju** ob 19.30, v običajnih prostorih;
seja krajevnega odbora OF v **Nabrežini** ob 20. uri na sedežu;
seja krajevnega odbora OF za **Opčine**, ob 20. uri na sedežu OF, Ulica Ginepri 7.

V soboto 13. januarja: seja krajevnih odborov OF v **Dolini** in **Borštu** ob 19.30 v običajnih prostorih;
seja krajevnega odbora OF v **Sv. Križu** ob 20. uri v običajnih prostorih.

SINDIKALNE VESTI

Danes 12. t. m. ob 20 bo seja vodilnega odbora Enotnega razrednega sindikata za mešano stroko. Dnevni red: 1) Diskusija o načrtu statuta Zveze ERS STO; 2) važna vprašanja.

Akcijski odbor za obnovo razrednih sindikatov STO bo imel sejo v ponedeljek 15. januarja ob 19. uri — Dnevni red: Ustanovni kongres Zveze razrednih sindikatov STO.

Člani akcijskega odbora bodo dobili osebna vabila.

Pedagoška knjižnica

Pedagoška knjižnica v Ulici Geppa 9 bo poslovala za vse slovenske šolnike ob sredah od 16 do 18.

Zaprta ulica

Ul. Foscolo bo od 15. t. m. zaprta za promet od Trga Garibaldi do Ul. M. d'Azeglio zaradi kanalizacijskih del.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
za Tržaško ozemlje

PREDSTAVE V DVORANI AVDITORIUMA
ULICA TEATRO ROMANO
V TRSTU

V SOBOTO 13. JANUARJA 1951 OB 20. URI
Finžgarjeva drama
„Razvalina življenja"
Vlogo očeta Urha igra Modest Sancin, vlogo Ferjana pa Jožko Lukeš

V NEDELJO 14. JANUARJA 1951 OB 16. URI
Gorinškova komedija
„Rdeča kapica"
Vlogo Rdeče kapice igra Elza Barbičeva, vlogo lovca pa Julij Guštin

V NEDELJO 14. JANUARJA 1951 OB 20. URI
Goldonijeva komedija
„Primorske zdrahe"

Vstopnice se dobijo danes in jutri pri Adria-Express, Ul. Fabio Severo 5 b in na sedežu Slovensko - hrvatske prosvetne zveze, Corso Garibaldi 4 - III.

Opozarjamo, da pravilnik za dvorano v Ljudskem domu ne dopušča prodajanja vstopnic V POSLOPJU ZVU ali zbiranja kakršnihkoli prispevkov. Vstop je dovoljen SAMO Z VABILOM, ki se dobi tam, kjer vstopnice.

URADNE OBJAVE

STRELSKE VAJE V BAZOVICI IN MALEM REPNU

TRST, 10. (AIS) — Na bazoviškem strelišču bodo streljali s karabinkami še 12. januarja 1951 od 8. do 17. ure in 13. januarja od 8. do 12. ure. Na strelišču v Malem Repnu bodo vaje v streljanju s karabinkami dne 13 januarja 1951 od 8 do 12. ure.

„Jork" se je izgubil

Primožič Jože iz Strada di Fiume 63 se je včeraj zglasil na našem uredništvu in se pritožil, da mu je zginil včeraj dopoldne z doma pes volječak, star 9 mesecev, sive pepelnate barve. Na gobcu ima pes na desni strani črno piko, sicer pa je ves enake barve. Pes sliši na ime «Jork».

Kdor ga najde, naj ga pripelje k gospodarju, ki bo poštenemu najditelju dal primerno nagrado.

TRŽAŠKA BORZA

Zlati šterling 9800-9900, papirnati šterling 1750-1800, dolar 736-738, telegrafski dolar 743-745, švicarski frank 170-172, francoski frank 178-184, avstrijski šiling 23.50 - 24.

Iz kamiona so odnesil dva sprejemnika

Umbertu Magnaniju iz Reggio Emilie, ki se mudi trenutno v Trstu in stanuje v hotelu «Flore», so neznanci odnesli iz tovornega avtomobila dva sprejemnika znamke «Philips» in več steklenic likerjev. Dogodilo se je to v noči od 9. do 10. t. m. ko je Magnani pustil svoj tovornik brez varstva na dvorišču hiše št. 32 v Ul. Kolonja. Magnani je oškodovan za okrog 80 tisoč lir.

Nesreča pri delu

Včeraj dopoldne se je na delu resno potolkel 48-letni težak Giovanni Buttiglioni, stanujoč Scala Bonghi 104. Buttiglioni je zaposlen pri tvrdki «Siderurgica Italiana» v Ul. F. Severo 26. Poškodoval se je medtem, ko se je ukvarjal s prenosom železne grede, pri čemer je ravnal tako nespretno, da si je ranil čeljust in ustnico. Zdraviti se bo moral 12 do 20 dni.

26-letni Spiridione Muzzina pa se je hudo opekel po obrazu in desni roki. Ko je včeraj dopoldne pri Sv. Soboti, kjer je zaposlen z deli pri novih hišah, prenašal v vrčih stopljeni asfalt, mu je ta pljusknil v obraz in ga opekel. Muzzina se bo moral zdraviti kakih 10 dni.

Otroške igre in otroške bitke

Prav tako, kakor povsod po svetu, se tudi v Boršta otroci igrajo, lovijo in po potrebi tudi pretepajo. Pri tem se zatečejo običajno k najprimitivnejšemu orožju, kamnu ali palici, ki pa postane večkrat dokaj uspešno in postavi nasprotnika izven boja. O tem bi vsekakor vedel kaj več povedati 6-letni Tonček Sever iz Boršta št. 9, ki so ga včeraj dopoldne pripeljali v tukajšnjo splošno bolnico. Nekoliko nekoliko starejši vrstnik, 11-letni Drago Mar, mu je brškone skušal s kamnom dopovedati to, česar ni utegnil z besedo. Toda kamen je malega Tončka zadel v levo nogo s tako silo, da se bo moral zdraviti kakih 10 dni.

Razrvani živci

40-letna Fiorina Zampieri iz Ul. Matteucci 4 ima razrvane živce. Taki ljudje trpe v glavnem na nespečnosti, zato si pogosto pomagajo s primernimi tabletami, ne glede na to, ali jih je ali ne predpisal zdravnik. Da bi se že enkrat pošteno odpočila, si jih je Fiorina včeraj popoldne privoščila kar 10.

Toda 10 tablet «Luminala» ne zadostuje, le za trdno spanje, marveč je nevarno, da si človek s takšnim številom praškov pripomore tudi do večnega počitka. Zato so Fiorino odpeljali v bolnico, kjer so zdravniki ugotovili zastrupitev, zaradi katere se bo morala zdraviti 6 dni, ako ne pride do poslabšanja.

Nesrečni kolesar

Z reševalnim avtomobilom RK so sinoči pripeljali v splošno bolnico 21-letnega Danila Skabarja s Proseka 138. Sprejeli so ga na drugi kirurgični oddelek zaradi poškodb po obrazu. Kakor je Skabar pripovedoval, je na vožnji s kolesom sinoči okrog 18. ure trčil v drugega, nepoznanega kolesarja, padel po tleh in si potolkel ličnico.

NOVE OLAJSAVE ZA ZACASNI UVOZ

TRST, 11. (PIO) — Ukaz ZVU št. 1, ki stopi v veljavo na dan objave v Uradnem listu, 11. januarja 1951, uvaja nove olajšave za začasen uvoz na anglo-ameriško področje Svobodnega tržaškega ozemlja.

Gledališče Verdi

Danes, petek bo druga predstava Verdijeve opere «Falstaff» za abonente reda «B». Zasedba je ista kot pri premieri.

RADIO JUGOSL. CONE TRSTA

(Oddaja na srednjih valovih 212.4 m ali 1412 kc)

PETEK 12. 1. 1951.

6.30: Jutranja glasba; 6.45: Poročila v ital.; 7.0: Napoved časa - poročila v slov.; 7.15: Jutranja glasba; 7.30: Zaključek.

12.00: Opoldanski koncert - G. Bizet: «Deklica iz Pertha» suita, «Arležanka», suita; 12.30: Prijubljene melodije; 12.45: Poročila v ital.; 13.00: Napoved časa - poročila v slov.; 13.15: Iz Mendelssohnove glasbene zakladnice; 13.50: Nova Jugoslavija (slov.) - Tekmovanje za 10. obletnico OF; 14.00: Igra Mali ansambel radia Ljubljana, dirigira Pino Musar; 14.30: Pregled tiska v ital.; 14.45: Pregled tiska v slov.; 15.00: Zaključek.

17.30: Politične aktualnosti (it.); 17.40: Plesne melodije; 18.00: Sportni pregled (ital.); 18.15: Klavirski koncert Zorke Bradač; 18.45: Poročila v hrvaščini; 19.00: Glasbena medigra; 19.15: Poročila v ital.; 19.30: Napoved časa - poročila v slov.; 19.45: Sindikalna vprašanja (ital.); 20.00: Uganite kaj igramo (ital.); 20.30: Slušna igra (ital.); 21.30: Iz operet in filmov; 22.00: Ljudska univerza slov.): «1.000 let slovenske zgodovine»; 22.15: Dela simfonikov; 23.00: Zadnja poročila v ital.; 23.05: Zadnja poročila v slov.; 23.10: Objava dnevnega sporeda za naslednji dan v ital. in slov.; 23.15: 15' tangov; 23.30: Zaključek oddaje.

KINO

Rossetti. 16.30: «Navihanec s ceste».
Excelsior. 16.15: «S teboj na oto-ku», Ester Williams.
Nazionale. 16.30: «Atomska nevarnost».
Arcobaleno. 14.30: «Beneški tat».
Fenice. 16.00: «Zvita devica».
Filodrammatico. 16.00: «Sokoli strmoglavci». Film v barvah.

Alabarda. 15.30: «Rdečt suknjič», Tecnicolor, Garry Cooper.
Armonia. 15.00: «Ultimatum v Chikagu», Alan Ladd.
Garibaldi. 15.00: «Sokoli Rangoona», John Wayne.
Ideale. 15.30: «Mož mojih sanj», Ginger Rogers.
Impero. 15.45: «Strah pred preteklostjo», J. Crawford.
Italia. 16.00: «Ne ujdeš mi», Errol Flynn.
Kino ob morju. 16.00: «Mornar Hans», Maria Montez.
Savona. 15.00: «Poročiti se je lahko, toda...», E. Williams.
Viale. 16.00: «Alina», A. Nazzari, Gina Lollobrigida.
Vittorio Veneto. 16.00: «Veliki prapor», Jean Luis Barrault.

Adua. 14.00: «Gianni in Pinotto v Hollywoodu».
Azzurro. 16.00: «Venera in profesor».
Belvedere. 16.00: «Okrvavljeni mečič», L. Parks.
Marconi. 15.30: «Suženj ljubezni», E. Parker.
Massimo. 15.30: «Vrni se, Lassie».
Novo cine. 16.00: «Mladoletnec».
Odeon. 15.30: «Divja strast».
Radio. 15.30: «Beg v času».
Vittoria. 16.00: «Se pridel», M. Douglas.
Venezia. «Borbe v džungli».
Sv. Vid. 16.00: «Sestanek v Malaimi», B. Grable.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 11. januarja 1951 se je v Trstu rodilo 15 otrok, porok je bilo 10, umrlo pa je 13 oseb.

POROČILI SO SE: šofer Ivan Stefi in gospodinja Jelena Popadinac, učitelj Ruggero Fiorencis in uradnica Licia Cian, agent CP Alojz Formantin in delavka Eliana Govorcin, mehanik Visintin in šivilja Ines Visintin, zdravnik dr. Flavio Gerolini in univerz. dijakinja Laura Trevisan, šofer Jakob Bandelli in gospodinja Olga Trobec, uradnik Aleksander Beltrame in uradnica Antonija Tossuti, šofer Silvester Ferrigno in šivilja Armanda Vidmar, učitelj Alojz dr. Miotto in gospodinja Liliana Peressen, poljedelec Bruno Mihalič in gospodinja Alda Krevatin.

UMRLI SO: 94letna Josipina Bozzoni vd. Zorani, 42letni Richard Divora, 73letna Josefa Pauletič, 84letna Virginija Kellner vd. Gerbit, Rita Dall'Ara stara 7 ur, 86letna Marija Fara, 70letna Marija Ida Fornasari, 87 letna Celestina Berettini, 42letna Josipina Gerbec, 69letna Domenica Cramastetter vr. Matassi, 66letna Ivanka Zifer por. Petrič, 54letni Karel Mehringer, 43letni Anton Stokovac.

SINDIKALNE BELEŽKE

POGAJANJA SE NADALJUJEJO

V teh dneh so bila na Uradu za delo ponovno pogajanja za rešitev spornega vprašanja industrijskih delavcev. Taka pogajanja so bila v torek zjutraj; udeležili so se jih predstavniki združenja industrijcev in predstavniki sindikalnih organizacij. Po dolgotrajnem proučevanju položaja se je tudi ta seja zaključila, ne da bi bilo rešeno vprašanje povišanja plač vsem industrijskim delavcem, kot tudi vprašanje poviška v znesku 48 lir, katerega nočejo delodajalci izplačevati svojim uslužbencem, sklicujoč se na sporazum, ki je bil glede tega pred kratkim podpisan za italijanske industrijske delavce.

V teku pogajanj, ki se vlečejo že več mesecev, so postavili svoje predloge predstavniki združenja industrijcev, kot tudi predstavniki sindikalnih organizacij. Predlogi, ki so jih postavili delodajalci, so bili za delavce popolnoma nesprejemljivi, zato so na prihodnjem sestanku postavili svoje protipredloge. Teh seveda niso sprejeli delodajalci in tako se vleče to vprašanje v nedogled, s čemer postaja položaj industrijskih delavcev še bolj kritičen.

Na seji, ki je bila v sredo je dal svoje predloge tudi Urad za delo. Iz teh predlogov so najvažnejše sledeče točke: prva točka, ki pravi, da bi prenehali izplačevati izredno izplačilo tedaj, ko bi bilo v lokalnem ali nacionalnem merilu rešeno vprašanje izboljšanja plač. Dan, ko bi stopil v veljavo novi sporazum, bi bil merodajen tudi za prenehanje izplačevanja zgoraj omenjenega izrednega izplačila.

Kot smo izvedeli, se bodo pogajanja za rešitev tega vprašanja še nadaljevala; kakšen uspeh bodo imela, ni težko predvideti.

Že več časa se vodijo pogajanja za rešitev vprašanja uslužbencev Acegata. Uslužbenci Acegata so namreč že pred časom zahtevali od uprave podjetja, da jim poviša plače, kar je ta odbila. Uslužbenci so stopili v borbo ter z večjo odločnostjo zahtevali rešitev spornega vprašanja. Od tedaj je bilo že več sestankov, katerih so se udeležili predstavniki podjetja in sindikalnih organizacij. Kljub upravičenosti zahtev uslužbencev, je ostalo to vprašanje do sedaj nerešeno. Na zadnjem izmed teh sestankov so predstavniki sindikalnih organizacij postavili svoje protipredloge, katerih pa predstavniki Acegata do sedaj še niso sprejeli. Pogajanja se bodo v prihodnjih dneh še nadaljevala.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA

„Oprostite, menil sem, da je petica"

Začelo se je z vljudno frazo, zaključilo pa z dveletnim zaporom

Lani, 4. decembra je policijski stražnik, ki se je po naključju vozil v tramvaju št. 6 opazil, kako je mlajši človek sumljivo odrinil neko žensko, ko je ta ravno vstopala v voz. Kot v opravičilo je nerodnež vzkliknil: «Oprostite, menil sem, da je številka pet».

V resnici pa je domnevno opravičilo insceniral hote, zato da je Lidiji Alù izmaknil iz plašča denarnico z okrog 4.700 lirami. Tega se je okradenka zavedla takoj v tramvajskem vozu in dala s tem pobudo že omenjenemu stražniku, da je skočil za dolgoprstnežem. Dohitel ga je v Rojanu v trenutku, ko je pod tamkajšnjim nadvozom delil plen z dvema pajdašema.

Čim se je stražnik pričel zanimati za osebne listine zanimive trojice, so jo ti ucvrli vsak v svojo smer. Vendar se je stražniku posrečilo dohiteti onega, ki mu je bil najbolj znan, t. j. Karla Pettenella, rojenega v Benetkah pred 31 leti.

Do včeraj se je Pettenello dolgočasil v zaporu, toda sodnik Picciola je odločil, naj se mudi tam še dve leti, ker so bili njegovi zagovori vse prenaivni, da bi mogli prepričati sodišče o morebitni nekrivdi pri opisanem dogodku. V resnici je dobil Pettenello za ukradeno denarnico eno leto in štiri mesece zapora ter 12.000 lir globe, toda k temu so prišteli še osem pogojnih mesecev, ki mu jih je pred časom prilepilo sodišče v Trentu zaradi neke prejšnje nepoštenosti.

Tožilec: De Franco, zapisnikar Pivk, branilec odv. Antonini.

„Težka" železna ograja

Stari, zarjaveli železni ostanki, vredni komaj 500 lir, so spravili pred sodnike in od tod zopet v zamreženo zavetje 62letnega Josipa Godino iz Ulice Molin a Vento. Možakar je z dvorišča splošne bolnišnice odvlekel kos železne ograje, težak kakih 20 kg, ter se s tem zameril kazenskemu zakonu, s katerim ima Godina v ostalem že dolga leta stalne spore.

Sodnik Picciola, ki se je seveda skliceval tudi na njegove stare grehe, mu je sporočil ob koncu razprave, naj se spriijazni z 8 meseci zapora in 10.000 lirami globe.

Obtoženca je branil odv. Bologna.

NA OTVORITVI SLIKARSKE RAZSTAVE BENECANK DRUDI IN CAMPESAN JE IMEL ZANIMIVO PREDAVANJE PROF. GASTONE BREDDO.

Popravljamo

V včerajšnji številki Primorskega dnevnika smo o padlem borcu KJURMANU pomotoma javili, da je padel neznano kje pred sedmimi leti. V našem uredništvu se je oglasil oče padlega partizana in povedal, da je Stanko Kjurman padel v Kandiji pri Novem mestu 11. 11. 1944. Borec je bil od septembra 1943.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Izjave maršala Tita beograjskemu dopisniku „United Pressa"

Ali se Maršaj strinja z gledališčem, ki ga navaja publikacija «Medjunarodna politika», ki jo izdajajo jugoslovanski časnikarji, da je namreč kitajska vojaška sila prišla, da zamenja sovjetsko na Koreji kot rezultat njenega napada na sile Združenih narodov? Ali bi Maršal želel govoriti o svojih pogledih na sovjetsko-kitajskę odnose in njihov možni razvoj!

Ne bi želel govoriti o tem, ker to ne bi bil rezultat dobrega poznanja stvari. To bi bila ugibanja.

Maršal misli, da je Kitajska velesila in da se bodo odnosi med njo in ZSSR razvijali kot med dvema velesilama?

Strinjam se s tem, da je Kitajska velesila. Ne bi pa mogel reči, ali bo Sovjetska zveza ravnala z njo zmeraj in v vsakem pogledu kot z velesilo.

Kako bi se po Maršalovem mnenju lahko vzpostavil mir na Daljnem vzhodu in s kakšnimi posebnimi ukrepi?

Na to je težko odgovoriti. Mnenja sem, da je stvar v Koreji brezupna. Bolje bi bilo, če bi se četę Združenih narodov umaknile, ker iz tega položaja ni izhoda. Tam samo izgubljajo vojake in bi se lahko zapletli v dolgotrajen spopad, kljub temu bi se jim pa lahko dogodilo, da bi morali oditi. Združeni narodi, pa tudi ZDA, ne bi z odhodom izgubili prav nič ugleda. Položaj je popolnoma nov, odkar se je vpletla Kitajska, in torej ne gre več za ugled. Znano je, kakšne rezerve in zemljepisni položaj imajo Kitajci in kdo vse stoji za tem, prav tako pa tudi, s kakšnimi silami razpolagajo čete Združenih narodov. Kakšen globlji zaplet v tem delu bi lahko samo ogrozil mir v kakšnem drugem delu sveta. Tu ne mislim na mir po vsej sili. Če bi videl vsaj najmanjšo možnost, da se tam lahko nekaj stori, ne bi tega rekel. Te možnosti pa ni. S strateškega gledišča pa Koreja ne pomeni glavne točke miru ali svetovne vojne. Popolnoma drugače bi bilo v Evropi. Kjer koli bi vzplamtel spopad, bi izbruhnil splošni požar.

Ali je Maršal mnenja, da je do sedaj dobljena pomoč dovolj velika, da omogoči Jugoslaviji prebroditi zimo in da bo dežela dovolj močna za bližajočo se kritično spomlad?

Pomoč, ki je nameravana, nas bo izvlekla iz krize na pomlad in nam bo omogočila, da glede prehrane zdržimo celo gospodarsko leto.

Kako je z jugoslovanskimi potrebami po surovinah?

Naše potrebe po surovinah so precej velike. To je eno izmed najtežjih vprašanj. Rešujemo ga s posojili in drugimi krediti.

Ali je Maršal zadovoljen z načinom, kako težejo pogajanja s svetovno banko? Ali je Jugoslavija pripravljena sprejeti predlog banke, da bi bila neke vrste «Clearing House» za vsa vprašanja jugoslovanske plačilne bilance?

Ne bi mogel reči, da sem s pogajanji zadovoljen, ker se zavlačujejo in trajajo že skoraj dve leti. To sem rekel tudi njim.

Ali je banka zahtevala zase neko vrsto veta glede posojil, ki jih Jugoslavija najema v tujini?

Takšne zahteve banka ni postavila. Zahtevala je, da naj bi bila glavni preskrbovalec sredstev. Ne zahteva zase veta, to pa še tem bolj, ker posojila, ki nam jih je pripravljena dati, ne zadovoljujejo naših potreb. To vprašanje se sploh tudi ne zastavlja, ker mi sploh ne bi zahtevali posojil, ki bi bila iznad naših odplačilnih možnosti. Ravno nasprotno, banka nam je celo olajšala, da dobimo lahko določene kredite tudi v evropskih državah.

Zakaj so ta pogajan

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Podružnica uredništva in uprave Primorskega dnevnika v Gorici - Ul. Silvio Pellico 1|II. nadst. - Telefon 11-32

V tržiški tovarni olja so po enem letu pričeli z delom

Po več kot enem letu je v torek v tržiški tovarni olja tovarniška sirena ponovno zatulila. Njenemu tuljenju so se pridružili tudi piski ostalih siren. S tem je bil naznanjen pričetek dela. Kot znano, je pred približno enim letom zavzel spor med delavci in delodajalci tako ostre oblike, da je bil nemogoč kakršenkoli reden sporazum. Delavci so v svojem ogorčenju do vodstva podjetja zasedli prostore in jih več mesecev junaško branili. Njihova borba je bila nadvse odločna in vredna vsega priznanja. Žal pa moramo ugotoviti, da bi bili doseženi uspehi boljši kot so bili, če bi se kominformistično vodstvo ne ustrašilo lastne dejavnosti in v odločilnem trenutku zavrlo akcijo ter pristalo na kompromisno rešitev. Zaradi takega stališča kominformistične Delavske zbornice so delavci izgubili iniciativo iz svojih rok ter iz razočaranja, ki je nujno sledilo kot posledica slabega vodenja stavke, opustili resno misel na pravilno rešitev vprašanja.

Mesto delavcev pa so se vedno bolj krepile postojanke delodajalcev, ki so počasi vzeli v roke škarje in platno ter pričeli usodo delavcev in podjetja krojiti tako, kot je njim najbolj ustrezalo. Zato je prišlo tudi po pogajanj s predstavniki vlade, kjer so delodajalci diktirali pogoje, ki so jih delavske sindikalne organizacije, zlasti pa Delavska zbornica, morale zaradi slabe odporne sile sprejeti.

Tako se je te dni pričelo v podjetju delo v zelo skrčeni obliki. Želje delodajalcev so se popolnoma uresničile.

Do samega obratovanja so v tovarni zaposleni delavci samo pregledali stroje, ki skoraj leto dni niso bili v pogonu. V torek pa so končno zakurili tudi peči in zagnali motorje. Tako so pričeli s predelovanjem prve količine semenskega olja.

Ko bodo prvi kontingent izrabili, bodo spravili v predelavo okoli 4 tisoč stotov sojinega semena, ki so ga že pred časom nakazali tovarni.

S pričetkom del so sprejeli v službo še deset delavcev, ki so se pridružili onim, ki so že mesec pred pričetkom dela pregledovali stroje in izvršili manjša popravila.

Podpor za javna dela bo deležna tudi naša pokrajina

Goriška prefektura je sporočila s posebno okrožnico vsem zainteresiranim ustanovam (pokrajinski upravi, občinam, ustanovam za javno skrbstvo), da je bil sprejet dekret, s katerim se dovoljuje občinam pokrajine, da uveljavijo zakon z dne 3. avgusta 1949 št. 589. Na osnovi tega zakona bodo lahko občine, ki spadajo pod «gospodarsko neproduktivno cono», tako imenovano «pasivno cono», uporabile denar iz državne blagajne, ki ga je vlada namenila krajem v mrtvem pasu. Te pravice so se že poslužili kraji na otokih in v Južni Italiji, ki so prav tako bili proglašeni za pasivno cono.

Zakon št. 589 je eden izmed Tupinijevih zakonov, s katerim država olajša, potek javnih del. Njena pomoč se nanaša na sledeča dela: ceste (gradnja novih cest in popravilo starih pokrajinskih, občinskih cest); gradnja higienskih vodovodov, kanalizacija in pokopališča; zdravstvo (bolnice, otroška zavetišča in vzgoja revnih otrok, protituberkulozni dispenzerji, ambulante itd); gradnja šolskih poslopij, pristaniških naprav in izpopolnitev električne napeljave.

S tem bo mogoče rešiti marsikatera važna vprašanja, ki danes težijo gospodarstvo naše pokrajine. Najvažnejše je nedvomno vprašanje nove bolnice v Gorici, gradnja komunikacij, vodovoda in šol. Tudi ena sama cesta, ki veže Gradiško z Gorico, ne zadostuje. Da bi olajšali promet med našim obmejnim mestom in drugimi kraji v pokrajini, zlasti z Gradiško, bi bilo treba zgraditi še eno cesto. Glede vodovodov je najvažnejši tisti, ki bo oskrboval z vodo osrednji del Furlanije.

To so v glavnem objekti, na katere se nanaša Tupinijeva okrožnica št. 589.

Upamo, da sklep, ki smo ga zgoraj omenili, ne bo ostal samo na papirju, ampak bo oživel in pripomogel, da bodo tisoči brezposelnih v naši pokrajini našli primerno zaposlitev.

8. številka „Matajurja" je izšla

Te dni je izšla 8. številka «Matajurja», glasila beneških Slovencev. Kot smo že v našem listu pisali, je list zaradi izgube požrtvovalnega sotrudnika «Petra» utrpel precejšnjo izgubo. Pokojnik pa ni bil samo član uredništva «Matajurja», ampak je bil tudi aktivni delavec za narodno prebujenje med svojim ljudstvom. List se ga v tej številki spominja s člankom v narečju: «Velikega moža iz Slavjenščine nje več».

V uvodniku polemizira «Matajur» s pisanjem lista «Nuovo Friuli», «Messaggero Veneto» in drugimi šovinističnimi izrodki, ki kratijo Benečanom pravico do obstoja in narodnega razvoja.

Nadvse zanimiv je članek z naslovom: «Naj bo beda — toda «italianissima», v katerem je prikazano veliko nasprotje med življenjem buržoazije po velikih italijanskih mestih in življenje našega beneškega prebivalstva.

Na drugi strani so številni dopisi iz vzhodnih in zahodnih beneških vasi, ki so kot vedno tudi sedaj pisani v narečju.

List je med prebivalstvom zelo razširjen in priljubljen, ker čuti, da je njegov in da se bori za njegove pravice.

Poziv

notranje komisije delavcem za prispevke za zimsko pomoč

Notranja komisija v tržiških ladjedelnicah je te dni pozvala vse delavce, naj prispevajo za zimsko pomoč brezposelnim in v tej zvezi objavila naslednji proglas:

«Tudi letos kot v preteklosti so za zimsko pomoč brezposelnim ustanovili državne in občinske odbore, v katerih sodelujejo tudi delavski predstavniki. Ti odbori imajo nalogo zbirati in deliti pomoč brezposelnim. Vse sindikalne organizacije, ki so brez vsakih pogojev takoj odobrile to iniciativo, so predlagale, da bi vsi zaposleni delavci prostovoljno odstopili za brezposelne polovico plače enega dneva in to samo oni, ki delajo ves teden, drugi, ki delajo le nekaj dni v tednu pa sorazmerno manj.

Delavci zaposleni v tržiški ladjedelnici bi morali zatorej odstopiti plačo treh delovnih ur z vsemi dokladami. Prispevki so prostovoljni in se jim delavci, ki se nahajajo v izredno težkih ekonomskih razmerah, lahko tudi izognejo.

Delavci! Notranja komisija vas v imenu vseh sindikalnih organizacij vabi, da se spomnite nezaposlenih bratov. Prispevke, ki jih bomo nabrali v naši tovarni, bomo razdelili med nezaposlene v naši pokrajini, za kar bodo poskrbeli predstavniki notranje komisije v sodelovanju s sindikalnimi organizacijami. Naši prispevki naj dokažejo našo solidarnost z nezaposlenimi brati in njihovimi družinami.

Seja pokrajinskega odposlanstva

Pretekli torek se je v Pokrajinski palači sestalo pokrajinsko odposlanstvo k svoji redni petnajstdnevni seji, ki ji je predsedoval odv. Culot. Razpravljali so predvsem o vprašanjih, ki se tičejo navadne uprave.

Službena mesta v pokrajinskih zakladnih uradih

Z ministrskim odlokom z dne 30. septembra (ki je bil objavljen v Uradnem listu z dne 2. decembra 1950 št. 277) je zakladno ministrstvo napovedalo natečaj za 114 službenih mest v Pokrajinskih zakladnih uradih.

Zadnji rok za predložitev prošenj zapade dne 31. januarja 1951 in jih bo treba nasloviti na zakladno ministrstvo (Ministero del tesoro - Direzione Generale del Tesoro o alle intendenze di Finanza).

Huda prometna nesreča je povzročila smrt 26-letnega mladeniča

Med zadnjimi prometnimi nesrečami je bila med najhujšimi tista, ki je zahtevala mlado življenje 26-letnega Marega Guida iz Ločnika. Predsinoči okrog 22. ure se je Marega vračal iz Gorice proti Ločniku v spremstvu svojega prijatelja Licinia Amata. Prvi se je vozil z «Lambretto», ki si jo je sposodil pri tvrdki Cabrini, drugi pa z lahkim motornim vozilom. Vozila sta po mostu IX. avgusta v smeri proti Ločniku.

Usoda je hotela, da je ob desnem pločniku pravilno stal težki tovorni kamion tvrdke Kusterle iz Gorice. Prijatelja sta si sledila drug za drugem in Licinio je vozil spredaj. Ko je zagledal težki kamion se ga z silovito naglico izognil in mirno zdrčal naprej. Za njim je privozil Marega, ki pa ni bil dovolj hiter, da bi se lahko umaknil vozilu. Zadel je z glavo ob vogel karoserije kamiona in sunek je bil tako močan, da ga je vrgel 6 metrov daleč s ceste. Ko se je Licinio zavedal, se je takoj vrnil, da bi prijatelju nudil pomoč, a bilo je že prepozno, našel ga je mrtvega. Truplo Marege so nato pripeljali v mrtvašnico pokopališča v Ločniku.

Občinski upravni odbor je nadaljeval sejo

Sinoči ob 18. uri se je v beli dvorani Županstva zopet sestal občinski upravni odbor. Seji je predsedoval župan dr. Bernardis. Nadaljevali so s proučevanjem vprašanj, ki so bila na dnevnem redu pri prejšnji seji, katero niso zaradi pomanjkanja časa in obširnosti podanih poročil utegnili zaključiti.

Delovno silo pošiljajo v Anglijo kot da bi doma ne bilo dovolj dela

Iz dnevnega časopisja zvemo, da zbira Urad za delo prošnje tekstilnih delavk, za izselitev v Anglijo, kjer bi našle primerno zaposlitev. Isto možnost imajo tudi hišne pomočnice, ki naj se prav tako prijavijo na omenjenem uradu.

Mnenja smo, da je popolnoma neutemeljeno, če iščejo italijanski uradni krogi take pripomočke, da se izkopljejo iz trenutne gospodarske krize, da iščejo pripomočke, ki naj zabrišejo vsaj v majhni meri nepravilnosti gospodarske politike. V Italiji je dovolj tekstilnih podjetij, ki bi mogla, če bi seveda obratovala s polno zmogljivostjo, ali če bi vsaj obratovala (primer zastoja krminske predilnice), v polni meri zaposliti številne brezposelne delavce in delavke tekstilne stroke. Seveda je za to treba spraviti tovarne v pogon. Oblasti pa si za to ne prizadevajo, kajti zanje, ki hlapčujejo, je važnejše, da se svojemu gospodarju ne zamerijo. Zato morajo dati mesto tujim izdelkom. Sami pa se morajo bavitj z vprašanjem brezposelnosti in s tem, kako bodo rešili domačo industrijo pred vedno večjim propadanjem.

Z zapiranjem tovarn in s pošiljanjem delovne sile v druge države jim to prav gotovo ne bo uspelo.

KINO

VERDI, 17: «Večerja norčevanj», nastopa igralska skupina Ninchi.
VITTORIA, 17: «Klic oktobra», G. Ford.
CENTRALE, 17: «Poslednji Mehikanec», J. Hall.
MODDERNO, 17: «Praznik ljubezni», J. Crain.
EDEN, 17: «Razprava», E. Deutsch.

Uvozi in izvozi v okviru sporazuma za obmejno izmenjavo blaga med FLRJ in Italijo

Pokrajinska zbornica za industrijo in trgovino v Gorici sporoča, da je v dvomesečju november-december 1950 izdala na podlagi videmskega sporazuma z dne 3. februarja 1949 za obmejne blagovne izmenjave dovoljenja za izvoz in uvoz sledečega blaga:

UVOZ: klavne živine za 6.500.000 lir; masla za 3 milijone in 500.000; slanih črev za 3 milijone 679.000; prašičjih kož za 1.861.200; gradbenega lesa za 20.748.000; drv za 9.798.000; premoga za 925.000; žaganja za 52.500 lir.

IZVOZ: južnega sadja za 1.860.000 lir; suhega sadja, konserv, kavnega dodatka in kondenziranega mleka za 971.388; masti za 4.380.000; semen za 875.000; raznega mirodilniškega blaga za 33.107; električnega materiala za 5.638.060; hidravličnega materiala za 1.300.000; fotografskega materiala za 151.194; raznih strojev za 6.950.000: pisalnih in računskih strojev za 738.000; plugov za 3.700.000; manufakturnega blaga za 2.642.708; bombaževega prediva za 1.753.400; dežnikov za 2.623.495; zdravil za 1.455.000; lekarniških potrebščin za 9.961.500; raznega blaga za 4.203.428. Poleg tega so v obmejni pokrajini popravili kamione in avtomobile za skupno vsoto 14.909.490 lir.

Pri omenjenih uvoznih in izvoznih operacijah so sodelovale sledeče tvrdke: Auto Commerciale, Uberto Barnaba, Giovanni Bigot, Marco Bissi, Jožef Carlotto, Cominco, Konzorcij goriških mehaničnih delavnic, Alfred Corti, Karel Crocetti, Humbert Donati, Severin Hvala, tvrdka Farmaceutica Gorizia, brata Culot, brata Predolin, Bruno Jacchini, Industrija dežnikov in podobnega, dediči Antona Korena, Oto Krajner, Krainer in C., Matilda Liadan, Katoliška knjigarna, Anton Mervic, Karel Mischou, Viktor Miseri, Ivan Mizzon, Lojzka Moncaro, Valentin Rijavec, inž. Jožef Rustja, Società macchine utensili, tiskarna Lukežič, podjetje SILLA, inž. Franc Ribi, Martin Suligoj, Ivan Terkuc, Anton Ternovec, Ivan Vetrih, Alfred Winkler, Anton Zuddas in Izidor Vižin.

Odredba o prepovedi klanja telic in juncev

Letošnja suša je prizadela veliko škodo našemu okrožju tudi v tem, da smo pridelali precej manj krme, kot smo jo potrebovali za številčno stanje naše živine. Posledica je bila ta, da so zlasti kmetje (zadruge so bolj disciplinirane) tu in tam preveč klali zdrave in za pleme sposobne telice, odnosno za delo sposobne junce. Ljudska oblast je dolžna, da gleda na to, da ohranimo govejo živino v takšnem številu, ki odgovarja potrebam našega kmetijstva in istočasno prehrani. V ta namen je Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora na podlagi 1. člena odloka IOLO z dne 3. avgusta 1947 o pooblastilu Izvršilnemu odboru za izdajanje odlokov in odredb na področju gospodarstva izdal

ODREDBO

o prepovedi klanja telic.

Čl. 1. Do nadaljnjega je prepovedano klanje juncev podoljske pasme in vseh telic.

Čl. 2. Zasilni zakol za pleme nesposobnih telic ali za delo nesposobnih juncev podoljske pasme je dovoljen le po ugotovitvi živinozdravnika, da je zakol nujno potreben ali da je telica za pleme nesposobna, oziroma da je junec podoljske pasme za delo nesposoben.

Čl. 3. Kršitelji te odredbe bodo kaznovani z denarno kaznijo do 10.000 din po predpisih odloka o prekrških z dne 18. julija 1949.

Čl. 4. Poverjenik za kmetijstvo IOLO je pooblaščen, da izda potrebna navodila za izvajanje te odredbe.

Čl. 5. Ta odredba stopi takoj v veljavo. Istočasno preneha veljavnost odredbe o prepovedi klanja telic z dne 18. maja 1948. (Ur. list št. 4-81 - 48) in odredba o spremembi in dopolnitvi odredbe o prepovedi klanja telic z dne 18 maja 1948 (Ur. list št. 5-45 - 49).

V Kopru, dne 27.XII.1950.

Predsednik:
Julij Beltram l. r.

V. d. tajnika
Črtomir Kolenc l. r.

Pomorska zveza z Istrskim okrožjem

Nov vozni red

S 1. januarjem 1951 je pričel parnik «Vida» voziti ob sledečih urah na pomorski progi Umag - Trst in nazaj:

Odhod iz Umaga ob 4.30, Savudrije 5.10, Pirana 5.40, Izole 6.15, Kopra 7.30, prihod v Trst ob 8.30 uri.

Iz Trsta pa se vrača parnik ob 13.30, v Koper pride ob 14.30 uri od koder odplove ob 16.00 uri, iz Izole pa ob 16.40, Pirana 17.25, Savudrije 17.50 ter priplove v Umag ob 18.20 uri.

Ta vozni red bo veljal za zimsko sezono in ob delavnikih. Ob nedeljah vozi še nadalje po dosedanjem voznem redu. Toda v Umag bo priplul parnik samo ob ponedeljkih, sredah in petkih, vsak naslednji dan, to je ob torkih, četrtkih in sobotah pa bo odplul iz Umaga.

ISTRSKI DNEVNIK

Podružnica uredništva Primorskega dnevnika v Kopru - Ul. Cesare Battisti 2 - Telefon 70

Ob IV. plenumu okrožnega odbora ERS

Delavci našega okrožja so sposobni, da sami upravljajo tovarne in podjetja

Govoriti našim delavcem o pomenu njihovih delavskih svetov se zdi, da bi bilo skoro odveč. Sami se predobro zavedajo važnosti, ker čutijo, da je tovarniški delavski svet njihov največji zaveznik v borbi za prevzem vodstva tovarne.

Že lani so bile po tovarnah in podjetjih volitve delavskih svetov. V večini primerov pa je ostalo samo pri tem, da so bili sveti izvoljeni. Tako v Solinah, v tovarnah Arrigoni, Ampelea, STIL in še drugod. Več zrelosti in odločnosti pa so pokazali po nekaterih drugih tovarnah.

Poglejmo nekaj primerov. V tovarni Arrigoni v Umagu so delavci večkrat povabili vodjo tovarne, da bi prišel na razgovor. Zaman so ga čakali. Ni se prikazal, ker se je bal, da bi delavci dali svoje predloge za izboljšanje. Do delavcev ni imel zaupanja in se je izogibal razgovora z njimi.

Delavci v kamnolomu v Kanegri so večkrat kar sami in brez vodstva po celih 15 dni opravljali — in to zelo dobro, vsa dela. Vse stroje so imeli v največjem redu in delo ni zaradi odsotnosti vodstva prav nič trpelo

Tretji primer, ki kaže, da so delavci sposobni voditi podjetje je opekarna, bivša Nardone, pri Izoli. Tu je bil vodja večkrat odsoten po 3 do 4 dni. Kadar pa je bil doma, je prihajal v tovarno ob 10 ali šele 11 uri. Zelo malo se je zanimal za delovne razmere delavcev, ki so hoteli izboljšati dovoz ilovice v tovarno. Zato so se delavci sami odločili, da bodo vodili vse delo. Delo je šlo dobro naprej in so lani izdelali 2,300.000 komadov opeke. Letos pa so se obvezali, da jo bodo izdelali 2,500.000 komadov.

V tovarni Ampelea v Izoli pa uprava nima pravilnega odnosa do sindikalne podružnice. Moramo takoj podčrtati, da mora čutiti uprava prav tako odgovornost do delovnega kolektiva, kot kolektiv sam do uprave.

Zgledi kot so jih pokazali delavci v opekarni Nardone, v Piranskih ladjedelnicah in v kamnolomu v Kanegri, so dovolj zgovorni dokazi, da je delavski razred v našem okrožju — sposoben, da sam vodi in upravlja tovarne in podjetja.

V Jugoslaviji so delavci, poleg tega, da so prevzeli v svoje roke vodstvo tovarn in podjetij, napravili še korak naprej s prevedbo delavcev v nazive. To je nova velika pridobitev.

Po vsem tem bo tudi pri nas vsakemu delavcu še bolj jasen pomen delavskih svetov. Na IV. plenumu okrožnega odbora je bila v debati močno podčrtana važnost tega in bodo prav gotovo izšli iz te debate tudi dobri sklepi.

Ankaran

Vsestranska aktivnost ankaranske mladine

Ob zaključku leta je navada, da pregledamo delo, ki smo ga izvršili. Tudi naša mladinska organizacija je prav te dni napravila tak pregled, ki ji služi za oceno, če je prav in dobro delala.

Prav je, če nekaj povemo tudi javnosti. V mladinski brigadi je bilo 8 članov mladine, ki so delali po en mesec; v frontni brigadi je delalo 25 mladincev in mladink po en mesec in pol. V brigadi, ki je pomagala graditi Novi Beograd je bilo za dobo dveh mesecev 7 članov mladine. Poleg tega je mladina še doma napravila 700 prostovoljnih ur na raznih delovnih objektih.

Pri vseh delih so se najbolj izkazali: Sergij Novel, Florijan Sabadin in Adela Brajnik, ki so bili tudi nagrajeni s knjigami.

Tudi pri kulturnem delu je mladina pokazala veliko aktivnost. Imela je deset kulturnih prireditev. Za prihodnji osmi marec pa se že sedaj pripravlja za večjo prireditev. Mladinska kulturna skupina ima 20 članov. Poudariti moramo, da so se štirje člani mladinske organizacije pri obiskovanju tečaja za nepismene naučili pisati. Eden izmed teh, tov. Albin Jerman se je posebno dobro naučil pisanja in čitanja. Na razne časopise je naročenih 20 članov mladine. Za časopise je mladina napravila le pet člankov, kar je vsekakor premalo. Bo pa v tekočem letu tudi v tem bolj pridna.

Mladina ima tudi nogometno skupino in eno za lahkoatletiko.

V Kmečki delovni zadrugi je vključeno 28 članov mladine 5 mladincev in mladink se je udeležilo raznih tečajev; mladina pa je imela tudi številne sestanke.

Imamo pa tudi pri nas nekaj mladine, ki se ne udejstvuje pri nobenem delu. Take so: Nomidija Bonin, Adelma Bonin in Bruna Toškan. Te tri niso sodelovale ne pri prostovoljnem delu in tudi ne pri kulturnih prireditvah. Niso se niti udeležile prireditev ali mladinskih sestankov. Vse tri delajo v Kopru, dve v veletrgovini «OMNIA», ena v menzi št. 1.

Na svojih sestankih je mladina zahtevala, naj se jih odpusti iz službe, če se ne bodo popravile. Delovna in aktivna mladina ima vso pravico, da to zahteva.

Babiči

Čas bi bil sejati zgodnji grah, toda neprestano deževje nam delo ovira tako da ne moremo pripraviti zemlje za setev. V tako zemljo sejati bi pomenilo zavreči seme. Tudi pri drugih delih na polju in v vinogradih smo precej zastali. Zaradi prevelikega deževja so se marsikje podrli tudi oporni zidovi, kar bo dalo precej dela, če bomo hoteli popraviti. Upali smo, da bo z januarjem nastopil mraz in da bo zemlja zmrznila, pa se tudi to ni zgodilo.

Razpis nagrad za obnovo sadovnjakov in vinogradov so tudi pri nas ugodno sprejeli. Kak posameznik je že vsadil po nekaj sadik, nekateri pa imajo češnjeve sadike shranjene in čakajo na ugodnejše vreme. Več kmetov je naročilo oljke boljše vrste pri KLO.

BABIC FR.

Padalski tečaj

Ljudska tehnika v Kopru organizira padalski tečaj, ki bo trajal od 15. do 31. januarja. Prijave za tečaj sprejema okrajni odbor Ljudske tehnike v Kopru, Verdijeva ul. 11 - I. Pogoji za sprejem so zdravstveno stanje in osnovnošolska izobrazba. Sprva bo tečaj v večernih urah, kasneje se bodo tečajniki praktično vadili v skokih. Podrobne informacije daje LT v Kopru.

Popis živine in kmetijskih strojev v Istrskem okrožju

Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora je z odredbo odločil, da bo tudi letos v času od 1. do 7. februarja popis živine, perutnine in čebelnih panjev po stanju z dne 31. januarja 1951. Istočasno s popisom živine bo tudi popis kmetijskih strojev in orodja.

Popis obsega vsa kmetijska gospodarstva ljudskih odborov, zadrug in drugih družbenih organizacij ter zasebnikov, kakor tudi vsa gospodinjstva (ustanove, podjetja, zadruge), ki niso kmetijska, toda imajo živino, perutnino ali čebele.

Pripravljalna dela, organizacijo in kontrolo popisa vodi okrožna popisna komisija, ki jo je imenoval Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora.

Za organizacijo in izvedbo tega popisa v območju krajevnih (mestnih) ljudskih odborov skrbijo ter ga izvršijo s pomočjo kmetijskih komisij kmetijski referenti pri krajevnih (mestnih) ljudskih odborih.

Popis živine in kmetijskih strojev je pomemben ukrep, ki ni samo administrativnega in statističnega pomena, temveč bodo zbrani podatki služili za planiranje kmetijske proizvodnje in nadzorstva nad izpolnjevanjem kmetijskih planov, zato se pozivajo vsi lastniki in posestniki, oziroma upravitelji omenjenih gospodarstev, da dajo točne podatke na vsa vprašanja, obsežena v popisnem obrazcu.

Kdor namenoma onemogoči popis ali odreče podatke, ki jih je dolžan dati, ali da neresnične podatke, ali pa na kakršen koli drug način ovira popis, bo kaznovan po veljavni odredbi z denarno kaznijo do 10.000 din ali pa s poboljševalnim delom do 30 dni.

Statistični urad IOLO

Izola

Zaključek enoletne bolničarske šole

Pred dnevi je bila v Izoli zaključena enoletna šola za bolničarke. Ob tej priložnosti je govoril tov. dr. Hlavaty.

Šolo, ki je trajala eno leto, je obiskovalo 18 tovarišic. V času šolanja so se mlade gojenke seznanjale s splošnimi pojmi medicine in bolniške službe. Poleg tega so imele praktični študij v bolnicah v Izoli in Kopru. 16 tečajnic je dobilo diplomo bolničark in bodo nameščene po raznih bolnicah v okrožju. Ena od teh bo nameščena v diagnostičnem laboratoriju v Kopru, ena pa bo za pomočnico kirurgu v operacijskem oddelku bolnice v Izoli.

Čakamo na otvoritev otroškega vrtca v Kopru

Že precej časa je od tega, ko smo našim bralcem sporočili, da bo odprt v Kopru v kratkem nov otroški vrtec, določen za slovenske otroke. Ta sklep je sprejel Mestni ljudski odbor in Mestni odbor ASIZZ je dal vso pomoč, da bi čim prej prišlo do otvoritve te potrebne socialne ustanove.

V ta namen je Mestni LO preskrbel na Trgu sv. Marka v posebni hiši prostore, jih pustil prebeliti, preslikati in splošno docela presnažiti. Vojna uprava JA pa je šla še posebej v toliko na roko, da je za vrtec določeno stavbo, v kateri je imela nekatere svoje urade, izpraznila. Preskrbljen je bil še ostali potrebni inventar in na ta način so bile skoro vse priprave za otvoritev vrtca dokončane, treba je bilo samo še to, da se uredi vrt pri hiši, ki naj služi za sprehajališče in igrišče otrok.

Toda pri tem so nastale nenadoma težkoče. Na vrtu je zgrajena namreč lesena lopa, v kateri ima cestna baza okraja zasilno garažo, kjer spravlja svoj tovorni avto, nekaj samokolnic, orodje in drugo. Res je, da potrebuje cestna baza neke vrste garažo, vendar menimo, da za rešitev tega vprašanja ni nujno potrebno, da odlašamo z otvoritvijo otroškega vrtca, posebno ker je Mestni LO pri določitvi stavbe, namenjene za vrtec, gotovo že mislil, kam bo treba premestiti garažo, za katero ne bo težko dobiti primeren prostor.

Glede na opisani položaj pričakujemo, da bomo imeli v Kopru že v nekaj dneh odprt nov otroški vrtec, ki bo lahko zopet sprejel nekaj desetin otrok delavcev in nameščencev ter tako pripomogel k dvigu splošnega zdravstva, zlasti zdravja naših otrok in k razbremenitvi njihovih mater, ki so zaposlene v produkciji, pri izvajanju plana, pri delu za socializacijo našega okrožja.

Dekani

Za kulturni napredek naše vasi

Lutkovno gledališče, ki smo ga ustanovili v naši vasi, je vzbudilo polno zanimanja med otroki pa tudi med odraslimi. Prvič je nastopilo ob prazniku novoletne jelke. To je bil izreden dogodek za našo vas. Ob otvoritvi je imel Pavliha nagovor na otroke, ki jih je po zaslugah pohvalil ali grajal. Sledila je igra «Rdeča kapica». Udeležba pri prvi predstavi je bila 150 otrok in nad 50 odraslih. Lepo je spremljal igro s harmoniko tov. Lucijan Mahnič.

Lutkovno gledališče je ustanovil tov. Rudolf Lampe s pomočjo tov. Silve Benčina. K sodelovanju sta pritegnila tudi tov. Gregorič z osemletke.

V kratkem bomo igro ponovili za okoliške vasi Skofije, Tinjan, Fobegi, Cežarji, Sv. Anton in druge.

Tudi prosvetno življenje bo začelo bolj živo delovati. Za folklorno skupino nam manjkajo obleke. Nekaj izrednega je za naše vas kvartet, pod vodstvom tov. Arminija Gregorača. Vemo, da ima tudi prosvetno društvo «Primorje» v Vanganelu tak kvartet, kot je naš. Želimo, da bi tudi on poživil svoje delovanje in nam sledil.

Godba na pihala bi lahko bolje delovala, ker ima vse pogoje za to. Ljudje v vasi čakajo, da bi jim včasih priredila kakšen koncert. Kako lepo bi bilo sedaj v zimskem času, če bi se dogovorili in skupno s pevskim zborom in kvartetom naštudirali spored za domači koncert. Koliko bi to pripomoglo k dvigu kulture na vasi in izpodbudilo mladino, da bi se bolj živo oprijela prosvetnega dela. Pokažimo drugim prosvetnim društvom, kaj se da napraviti z dobro voljo. Že v tednu slovenske kulture je naša dramska družina z nastopom v koprskem gledališču dokazala, da nismo med zadnjimi. Na razpolago imamo dovolj dobrih moči, treba jih je le znati pritegniti k sodelovanju.

Zahvala Mladinskega doma Rdečega križa v Piranu Okrožnemu odboru RK

Uprava Mladinskega doma v Piranu se v imenu obdarovanih otrok za novoletno jelko zahvaljuje Okrožnemu odboru RK v Kopru za poslana darila, kakor tudi za vso pozornost, ki jo goji naslovni odbor do našega zavoda. Brez Vaše nesebične pomoči bi imeli težkoče pri izvrševanju človečanskih dolžnosti, ki jih imamo do sirot v domu. Naši gojenci imajo vsi lepe obleke za šolo, nove obleke za praznike in delovne za doma, tople zimske suknje, dobro obuvalo in prav tako vse spodnje perilo.

Dustolovščine dobrega vojaka Švejka v svetovni vojni

JAROSLAV HAŠEK

52. PREVEDEL PROF. DR. FRAN BRADAČ
ILUSTRIRAL DR. ROBERT HLAVATY

Psov, ki bi mogli o sebi reči: ‚Jaz sem čistokrvna beštija', je zares malo. Bodi se mu je mama spozabila s kakšno pošastjo ali pa njegova babica ali pa je imel atkov več in je od vsakega nekaj podedoval. Od enega ušesa, od drugega rep, od tretjega ostro dlako na gobcu, od četrtega švedraste noge in od petega velikost; in če je imel takih atkov dvanajst, gospod obrlajtnant, potem si lahko mislite, kakšen je tak pes. Jaz sem nekoč kupil takega psa, Balabana; bil je po svojih atkih tako grd, da so se mu vsi psi izogibali, jaz pa sem ga kupil, ker se mi je smilil, da je tako zapuščen. Venomer je sedel doma v kotu in je bil tako žalosten, da sem ga moral prodati za pinča. Največ dela mi je dalo to, ker sem ga moral prebarvati, da bi imel barvo popra in soli. Tako je prišel s svojim gospodarjem na Moravsko in odsihmal ga nisem več videl.»

Nadporočnika je začela tale kinološka razlaga zelo zanimati in tako je mogel Švejk brez ovire nadaljevati:

«Psi si sami ne morejo barvati las, kakor delajo dame, za to mora zmerom skrbeti tisti, ki jih hoče prodati. Če je pes že tak starec, da je ves siv, vi pa ga hočete prodati za enoletno ščene, si kupite v drogeriji črno barvo in ga načrnite, da je kakor nov. Da si pridobi moči, ga krmite kakor konja z arzenikom, zobe pa mu očistite s smirkovim papirjem, s takšnim, s kakršnim se čistijo rjasti noži. In preden ga odpeljete h kupcu, da mu ga prodaste, mu nalijte v gobec slivovke, da bo malo pijan; takoj bo čil, živahen, veselo bo lajal in se z vsakim bratil kakor pošten pijanec. Ampak kar je glavno, je tole: V ljudi, gospod obrlajtnant, se mora govoriti, tako dolgo govoriti, da je kupec od tega ves zmešan. Če hoče kdo kupiti pri vas podganarčka, vi pa nimate nič drugega doma kakor lovskega psa, morate znati tega človeka pregovoriti, da si bo odpeljal s seboj namesto podganarčka lovskega psa; in če imate slučajno doma samo podganarčka, pa pride kdo kupovat nemško dogo, ga lahko tako pretentate, da bo v žepu odnesel pritlikavega podganarčka namesto doge. Ko sem še kupčeval z živalmi, je prišla dama, češ da ji je zletel papagajček na vrt in da so se dečki pred vilo ravno šli Indijance igrat pa so ga ujeli in mu izdrli vsa peresa iz repa ter se z njimi okrasili kakor policaji. In papagajčka je bilo zaradi tega, ker je bil brez repa, tako sram, da je zbolel, in živinozdravnik mu je z nekimi praški pomagal na drugi svet. Rada bi si torej kupila novega papagajčka, dostojnega, ne prostaškega, ki zna samo zmerjati. Kaj sem tedaj hotel, ko nisem imel doma nobenega papagaja in nisem za nobenega vedel. Domá sem imel samo hudega buldoga, docela slepega. Tak sem moral, gospod obrlajtnant, govoriti v to ženo od štirih popoldne do sedmih zvečer, preden je kupila namesto papagaja tistega slepega buldoga. To je bilo hujše kakor kakšna diplomatična situacija in, ko je odhajala, sem ji rekel: ‚Naj mu paglavci le poskusijo iztrgati rep', in nikoli več nisem s to ženo govoril, ker se je morala zaradi buldoga izselitj iz Prage; buldog je ogrizel celo hišo. Ali verjamete, gospod obrlajtnant, da je zelo težko dobiti dobro žival?»

«Jaz imam zelo rad pse», je odgovoril nadporočnik, «nekateri moji prijatelji, ki so na fronti, imajo pse s seboj in so mi pisali, da jim vojna kar lepo poteka v družbi take zveste in vdane živali. Vi torej dobro poznate vse vrste psov in upam, da, če bi imel psa, bi ga vi lepo oskrbovali. Katera vrsta, menite, je najboljša? Mislim namreč psa kot družabnika. Nekoč sem imel pinča, toda ne vem...»

«Po mojem mnenju, gospod obrlajtnant, je pinč prav prijazen pes. Resda vsakemu ni všeč, ker ima ščetine in tako trde brke na gobcu, da je videti kakor izpuščen kaznjenec. Tako je grd, da je kar lep, pri tem pa pameten, še bolj kakor foksterier. Poznal sem enega...»

Nadporočnik Lukaš je pogledal na uro in prekinil Švejkov razgovor:

«Pozno je že, moram iti spat. Jutri imam spet službo, torej lahko cel dan iščete, da najdete takega pinča.»

Šel je spat, Švejk pa je v kuhinji legel na zofo ter čital še časopise, ki jih je prinesel nadporočnik s seboj iz vojašnice.

«Tak vidiš!» je rekel sam zase Švejk in z zanimanjem zasledoval pregled dnevnih dogodkov. «Sultan je odlikoval cesarja Viljema z vojno svetinjo, jaz pa še male srebrne nimam.»

Zamislil se je in skočil z zofe: «Skoraj bi bil pozabil...»

Švejk je šel v sobo k nadporočniku, ki je že trdo zaspal, ter ga zbudil:

«Pokorno javljam, gospod obrlajtnant, da nimam še ukaza zastran mačke.»

In zaspani nadporočnik se je v polsnu obrnil na drugo stran in zamrmral: «Tri dni zapora v vojašnici!» ter spal naprej.

Švejk je tiho odšel iz sobe, potegnil nesrečno mačko izpod zofe in ji rekel: «Imaš tri dni zapora v vojašnici — abtreten!»

In angorska mačka je zlezla nazaj pod zofo.

IV.

Švejk se je ravno pripravljal, da pojde gledat po kakem pinču, ko je pozvonila mlada dama in želela govoriti z nadporočnikom Lukašem. Zraven nje sta ležala dva težka kovčka in na stopnišču, je zagledal Švejk še čepico postreščka, ki je odhajal po stopnicah.

«Ga ni doma», je trdo rekel Švejk, toda mlada dama je bila že v predsobi in je odločno ukazala Švejku: «Odnesite kovčka v sobo!»

«Brez dovoljenja gospoda nadporočnika ni mogoče», je odgovoril Švejk, «gospod nadporočnik mi je ukazal, da ne smem nikoli ničesar storiti brez njega.»

«Znoreli ste», je zaklicala mlada dama, «pripeljala sem se k gospodu nadporočniku na obisk.»

«O tem mi ni nič znano», je odgovoril Švejk, «gospod nadporočnik je v službi, vrne se šele ponoči, meni pa je ukazal najti dobrega pinča. O kovčkih in o kaki dami nič ne vem. Zdaj zaprem stanovanje, torej bi

Na pustolovski poti

V zadnjem času je v svetu močno poraslo zanimanje za vprašanja Daljnega vzhoda. Vojna na Koreji, ki je bila sprožena zaradi nenasitnih hegemonističnih teženj sovjetske birokratske kaste, je postavila v ospredje tudi vprašanje Kitajske, ki je tu intervenirala s svojimi četami. Vsi poskusi, da bi rešili korejski spor na miren način, so ostali doslej brezuspešni. Kitajska pa je s svojo intervencijo še bolj zapletla vprašanje in še bolj otežila njegovo rešitev.

Pred nekaj dnevi so prešle kitajske čete na Koreji v ofenzivo in po prekoračenju 38. vzporednika zavzele že vrsto mest v Južni Koreji. Z intervencijo in s prekoračenjem 38. vzporednika je Kitajska pokazala, da teži k temu, da bi z grobo vojaško silo in na račun drugih narodov krepila svojo moč in vpliv. Pod firmo «prostovoljcev» so poskušali skriti dejanski namen svoje akcije na Koreji. Toda to je bil le slabo prikrit, smešen manever, ki nikogar ne more prepričati. Kajti očitno je, da kitajska intervencija na Koreji nima s svobodo korejskega ljudstva prav ničesar skupnega; prav tako kakor ni imela vojna na Koreji že od vsega začetka nič skupnega s koristmi prebivalstva te dežele.

Značilno za značaj kitajske intervencije na Koreji je tudi pisanje kitajskega tiska. V članku «Razbijajmo sovražno obrekovanje, laži in pretnje», objavljenem v časopisu KP Kitajske «People's Daily», daje pisec tak pomen borbi na Koreji: «Vsakomur je znano, da zavisita Kitajska in Koreja ena od druge kakor ustnice in zobje. Če izginejo ustnice, bodo trpeli zobje zaradi mraza». S podobnimi «utemeljitvami» so v preteklosti posegale po tujih ozemljih razne imperialistične sile. S takim izgovorom, ki je zelo podoben znanemu besedičenju sovjetske birokracije, da mora vse služiti njenim interesom, bi na primer lahko opravičevali pohod v Vietnam, Burmo, na Malajo ali kamor koli. Gre za to, da skušajo na Kitajskem, ki teži k reševanju nekaterih vprašanj na imperialistični način, v opravičilo tega svojega ravnanja uveljaviti gesla o «prostovoljcih» in «teorije» o zobeh in ustnicah.

Kitajska ima za seboj dolgo dobo skoraj neprestanih vojn. Ona je danes močno zaostala v primeri z drugimi deželami, nedvomno še mnogo bolj, kakor je bila carska Rusija leta 1917, in je v izrednih težavah obnove in graditve. K današnjim težnjam Kitajske je nedvomno, razen prej naštetih okoliščin, dala svoj prispevek tudi sovjetska birokracija, ki je ob zmagi kitajske revolucije že očitno kazala svoje imperialistične težnje. Podobne težnje se sedaj pojavljajo tudi v Kitajski sami. Njihov konkretni izraz pa je mogoče opaziti v intervenciji na Koreji, čedalje odkritejšem vmešavanju v vprašanje Malaje, v očividnih poskusih podreditve borbe vietnamskega ljudstva, v njeni politiki do Burme itd.

Kitajska propaganda postaja zadnje čase precej podobna propagandi, kakršno uporablja sovjetska birokracija. Prav tako, kakor je n. pr. sovjetska birokracija odkrito grozila zaradi nekakšnega preganjanja Rusov, grozi danes kitajska propaganda «zaradi preganjanja Kitajcev na Malaji». Najprej so sporočili iz Pekinga, da ne bodo dovolili kakršnega koli preganjanja. Zadnje dni pa je poročala agencija Nova Kitajska o izjavi predstavnikov Politbiroja KP Južne Kitajske, predstavnikov Demokratične stranke kitajskih kmetov in skupine delavcev, ki so se vrnili iz prekomorskih dežel, da se bodo «borili za pravice Kitajcev, ki žive na Malaji». Po poročilih tujih agencij pa se zdi, da ta propagandna priprava ni slučajna. Grožnje so okrepili s pošiljanjem oboroženih skupin na Malajo. Podobne stvari se dogajajo tudi v Burmi in Vietnamu.

Vse te akcije, ki jih Kitajska pripravlja ali pa že izvršuje, so dobile svoj skupen izraz v pozivu KP Kitajske, naj kitajsko ljudstvo očisti Azijo od zahodnega vpliva ter naj z vso svojo silo podpre misijo KP Kitajske. To sklicevanje na posebno misijo v Aziji je zelo podobno sovjetski politiki osvobajanja z ruskimi bajoneti. Kakšne pa so posledice take politike, nam najbolje kažejo primeri informbirojevskih držav, ki jih sovjetska birokracija postopoma spreminja v svoje gubernije.

Naša država, ki je dosledna v svoji borbi za mir v svetu, je bila že od začetka proti reševanju korejskega, pa tudi drugih sporov, z orožjem. Smatrala je, da je v interesu miru in napredka edino le mirno reševanje in je odločno nastopala proti vsem tistim, ki so hoteli, bodisi na Koreji ali kjer koli drugje, preskušati svoje oborožene moči. Izkušnje s Koreje, pa tudi druge, nam dovolj jasno kažejo škodljivo in socializmu sovražno politiko sovjetske birokratske kaste, ki je revolucionarno borbo vrgla na smetišče in iz njega privlekla na dan stare imperialistične težnje in metode. Kitajska, ki danes kaže do neke mere podobne težnje, pa skuša svoj pravi namen prikrivati za pravljicami o «prostovoljcih», «zobeh in ustnicah», «veliki azijski misiji» itd. Naj poskušajo kar koli, na račun drugih narodov socializma ni mogoče graditi. m.

Narava pod snegom

(PLANINA NA KRAJU S KOCO POD BOGATINOM.)

SLOVENSKI PREVODI TUJE LITERATURE V PRETEKLEM LETU

Najboljši ljudje peresa pri nas so se ukvarjali s prevodi. V potrdilo tega se lahko spominjamo prevodov Zupančiča, Levstika, Vidmarja in kopice drugih imen, ki so res kvalitetno presadili bisere iz svetovne književnosti. Značilno za tako globoko pojmovano prevodno umetnost je ravno maloštevilnost izborno izbranih del, na katere se prevodi omejujejo. Obenem so dokaz intimnega zanimanja samih prevajalcev za posamezne svetovne pisatelje in pesnike.

Iz letošnje prevodne dejavnosti posnemamo važnost in vrednost prevodnih del, iz katerih ne bodo črpali ljudje samo razvedrila, temveč se bodo iz njih marsičesa naučili.

Najpomembnejša je zbirka pri Državni založbi Slovenije «Svetovni klasiki», v kateri sta bila letos zastopana A. S. Puškin in J. W. Goethe. Puškin, ki je zamišljen v šestih knjigah, je odličen od platnic do vsebine. Izšle so že tri knjige in to pesmi, drame in novele, pričakujemo še pesnitve, Evgenija Onjegina in dr. Pesmi je prevedel Mile Klopčič, drame (Boris Godunov) Josip Vidmar in novele Vladimir Levstik. Ze imena prevajalcev pričajo o kvaliteti prevodov. Po Puškinu nam obljubljajo izbor iz Lermontova največjega ruskega pesnika po Puškinu, znanega po liričnih pesmih in eposu Demon.

Goethejev izbor pesmi pod uredništvom Frana Albrehta predstavlja s takim številnim sodelovanjem pesnikov - prevajalcev poseben kulturni dogodek. Izklesan klasični jezik v slovenščini zazveni globoko občuteno, zaokroženo oblikovano in smiselno dognano. Poudarki na malih nezaznavnih motivih, ki človeka privlačujejo, kljub temu tako neslovanski, so bolj preprosti, a ne bolj nežni. Pričakujemo obenem novi prevod prvega dela Fausta od B. Voduška, ki nam obeta približati v dovršeni obliki to vrhunsko delo svetovne literature. Od Goethejevih dram bodo natisnjene Egmont v prevodu A. Sovreta in Ifigenija na Tavridi v prevodu Fr. Albrehta.

Izbor iz Li-Ta-Po-ja v prevodu A. Gradnika nam predstavlja tega klasičnega kitajskega pesnika iz prvega tisočletja, ki kljub preprostim oblikam razkriva notranje bogastvo vzhodno-azijske poezije, ki je v neki meri vplivala na evropsko moderno.

Ivana Krilova Basni za našo mladino v prevodu Mileta Klopčiča so zanimiv prispevek, medtem ko drugi svetovni pesniki ne vzbujajo še posebnega zanimanja pri naših prevajalcih, kar se nanaša posebno na francoske pesnike, pri katerih je pesniški izraz bogat in močno obarvan ter otežava razumevanje in prevajanje.

V dosedanjih dramskih prevodih je bila težnja na klasikih kot so omenjene Puškinove drame in Ostrovskega Goreče srce, ki so izšle v 1950 letu, medtem ko je moderna drama slabo zastopana. Pri tem mislimo na njene klasike Henrika Ibsena in Bernharda Shawa.

Prevodi svetovne proze so obsegali Antona Cehova novele v prevodu Josipa Vidmarja, impresionistične slike s trpkim priokusom, Italijanske kronike francoskega pisatelja Henri Beyla ali Stendhala, renesančne novele polne življenja, Gustava Flauberta Čustveno vzgojo s točnim opisovanjem političnih in družbenih razmer, zajetni deli Maksima Gorkega Življenje Klima Samgina in Življenje Matveja Kožemjakina, kitajske sodobne pisateljice Din-Lin Sonce nad reko Sanganj in Vercorsa, sodobnega francoskega pisatelja Oči in svetloba.

Kljub tako zajetnemu izboru nam ne podajo romani celotne slike sodobnega svetovnega romana. Lahko naštevamo še naslednje prevode: Anderson Nexo: Otroška leta, Daudet:Jack in Caldwell:Dinastija smrti, ki so izšli 1950 leta, pogrešali bi še marsikatere francoske (Rolland, Proust) angleške (Priestley, Huxley, Joyce in dr), ameriške (Adamič, Sinclair), nemške (Zweig, Thomas in Henrik Mann) in ruske pisatelje (Gončarov), Panferov).

No, človeška pohlepnost po branju knjig nima meja, obdobje enega leta ne more prehiteti tisto, kar so zamudili prejšnji rodovi. Letošnji prevodi so nam dokaz tako po kvaliteti kot po številu, da je naša prevodna književnost pravilno usmerjena in da lahko pričakujemo v prihodnjih letih, ko bodo postavljeni temeljni prevodi klasikov večjo zajetje v širino, da se bo obzorje čitateljev razširilo in jim nudilo tisti užitek, ki ga pričakujejo, ko pohlepno segajo po knjigah, kot še nikoli tako.

M. Orel

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • INDUSTRIJA • PROMET • FINANCE

Nadzorstvo nad surovinami v Italiji

Tržni razvoj v znamenju vedno večje draginje

Uradni list italijanske republike z dne 8. t. m. prinaša vladni odlok o nadzorstvu nad najvažnejšimi industrijskimi in drugimi surovinami, ki je stopil takoj v veljavo. Po tem odloku morajo vsa industrijska in trgovinska podjetja sestaviti pregled o zalogah blaga, ki ga dekret posebej navaja ter ga poslati ministrstvu industrije in trgovine in sicer po stanju 8. t. m. Nadalje morajo voditi posebne spiske o oddajanju ali sprejemanju blaga, ki omogočajo popolno nadzorstvo nad prometom blaga odn. surovin pod nadzorstvom. Ministrstvo lahko nadalje predpiše takšne obveznosti tudi posameznim hraniteljem predmetnega blaga odn. surovin.

Odlok navaja sledeči spisek blaga odn. surovin: črni premog, koks in polkoks, železne rude, staro železo in odpadki, jeklo, grodelj (star) in surovina, vsakršno železo in jeklo (palice, plošče, pločevina, profilne vrste itd.), odpadki bakra in baker, surov v polizdelkih (plošče, cevi, listi, trakovi, palice itd.) in v prahu. Nadalje: nikelj, tudi v zlitinah, surovi, v polizdelkih itd., boksit, aluminij in aluminij v raznih oblikah, svinec v raznih oblikah, cinkova ruda, cink v raznih oblikah, žveplena ruda, surovo in očiščeno žveplo, surovi bombaž, razne volne kakor tudi odpadki in cunje, surova konoplja česana itd., sintetična vlakna kot surovina ali polizdelek, naravna guma, papirna celuloza iz cunj, lesa ali slame, celuloza za proizvodnjo sintetičnih vlaken, stavbni les, kože za izdelovanje podplatov in transmisijskih jermenov.

Odlok bo predložen tudi parlamentu, da ga potrdi in uveljavi kot zakon. Nadalje pričakujejo, da bo vlada v kratkem objavila ukrepe, ki naj po predlogih ministra Pelle zagotove stabilnost valute (inflacijski pritisk je vsak dan večji) in nadzorstvo nad cenami.

Tik preden je bil objavljen odlok, so opazovalci milanskega trga sporočili, da je pričakovati v zvezi z njim znatne odmeve in izpremembe glede cen na italijanskem trgu. Te so naraščale pač v zvezi s splošnim razvojem mednarodnega trga, tudi med prazničnim obdobjem. Tako so zabeležili dvig cene za bombaž in sicer ameriškega in egiptskega izvora. Ameriški, tipa «middling», ki je veljal pred letom 31,56 centov za funt se je dvignil na 47,32 centov; egiptski velja danes 75,37 denarjev za funt. Pri volni se je pokazal največji skok od poprejšnjih cen v decembru. Iz Sydneya poročajo, da so na dražbah po novem letu zabeležili 15-20 odstotno podražitev od decembrskih cen, čeprav so bili poprej računali, da bo dosegla največ 10 odstotkov. Pritisk kupcev je bil velikanski (med njimi je bilo največ agentov za ZDA) in konkurenca ostra. Za šest bal volne vrste «Merino» so plačali že 240 penijev, čeprav katalog dražb navaja, da ne gre za posevne vrste blaga, marveč za dobro a povprečno kakovost.

Draginja postaja vse večja tudi pri neželeznih rudah, zlasti za kositer, baker, mangan in aluminij, ki se draže na italijanskem trgu v zvezi z vestmi in ZDA, da bodo tam v kratkem omejili izvoz teh surovin. Milanski trg je zabeležil 8. t. m. naslednje cene: aluminij prvi liv, 335-390, drugi, litina z bakrom 360-380, antimon nav. 99,99 odst. 600-650, kadmij v paličicah 6000-6500, nikelj, katodni 2500-3000, svinec prvi liv 275-305, baker Wirebar 630-680, katodni 610-650.

Pričakujejo podražitev premoga, ki ga iz dneva v dan bolj primanjkuje zaradi velikih potreb industrije. Nadalje vlada pomanjkanje za papir in papirna industrija ne zmore zadovoljiti vseh naročil, čeprav dela s polno paro. Računajo, da bodo v prihodnjih tednih narasle cene za nekatere vrste papirja od 20-25 odstotkov. Glede kož vlada zaenkrat še nejasnost, usnje pa se draži. Naraščajo nadalje cene kemičnih izdelkov, čeprav trenutno ni večjih prodaj. Znatno tendenco k podražitvi je opaziti pri organskih in anorganskih kislinah, pri alkoholu, dekrstinu, glukozi, kazeinu, kolofoniji, kafri in glicerinu.

Isto velja za sulfurna olja, palmovo in ricinovo olje, ter za razne tehnične maščobe. Ekstrakt «quebracho» za potrebe strojarn treba danes plačati v Genovi po 190 dolarjev za tono fob Buenos Aires nasproti 175 dolarjem v decembru.

Glede kemičnih izdelkov poročajo na splošno z milanskega trga, da jih primanjkuje, nekaterih pa sploh ni dobiti, ker so jih pač že poskrili.

Mednarodna razstava avtomobilov v Frankfurtu

V letošnjem aprilu bodo priredili v Frankfurtu prvo povojno avtomobilsko razstavo Zapadne Nemčije, o kateri menijo nemški tehniki, da bo predstavljala najpopolnejši mednarodni pregled avtomobilsko-motorne industrije v 1951. Doslej se je prijavilo že 466 nemških in inozemskih tvrdk, ki bodo razstavljale svoje izdelke.

Med njimi je trinajst nemških družb z 13 vrst vozov in 16 inozemskih podjetij z 34 vrstami osebnih avtomobilov, razen tega pa bo razstavljalo še 30 avtomobilskih velepodjetij, nemških in inozemskih, najnovejše tipe tovornih avtomobilov. Med nemškimi tvornicami so se doslej prijavile: Avto-Union, Borgward, Daimler-Benz, Goliath, Gutbrod, Lloyd-Bremen in Volkswagen. Novost bo razstava tvrdke «Hanomag» — ki je znova pričela izdelovati osebne vozove, ki bo pokazala v Frankfurtu najnovejše modele, kakor tudi podjetje Bayerische Motorenwerke. Med manjšimi tvornicami treba omeniti podjetje Champion, ki bo razstavljalo majhen dvosedežni voz, Fulda-Mobil z malim vozilom na tri kolesa, Protek in Dyna-Lizenzbau Veritas.

Med strokovnjaki vlada za razstavo še posebej zanimanje, ker pričakujejo, da bo nemška avtomobilska proizvodnja pripravila inozemskim tekmecem na razstavi znatna presenečenja z razno vrstnimi novimi tipi vozov, ki bodo vendarle razstavljeni čeprav še ne krožijo. Doslej je bila v mednarodnih avtomobilskih razstavah nekakšna uzanca, da se razstavlja samo takšne vrste vozil, ki jih tvornice že šest mesecev proizvajajo v serijah. Frankfurtska «Avtomobil-Ausstellung» bo s to prakso prelomila, ker so izpremenili zadevne določbe njenega statuta in bodo lahko razstavljali tudi najnovejše izdelke nemške avtomobilske industrije, ki še niso prišli na trg.

Razumljivo je, da vlada za razstavo veliko zanimanje v krogih avtomobilske industrije drugod po svetu. Od ameriške avtomobilske industrije bo razstavljalo 5 podjetij 16 znamk vozil: skupina Ford bo razstavljala šest vrst in sicer Licoln, Mercury ter nemški, angleški, francoski in ameriški Ford-voz; General-motors bo pokazala sedem znamk in sicer Opel, Vauxpall, Buick, Cadillac, Chevrolet, Oldsmobile, in Pontiac; ostale tri tvrdke, ki razstavljajo so: Kajser-Frazer, Nash in Studebacker. Angleško industrijo bo zastopalo šest podjetij z 12 znamkami (Austin, Jaguar, Standard, Armstrong, Siddeley, skupina Roots s štirimi tipi Hillmann, Humber, Sumbean in Talbot ter skupina Nuffied s štirimi tipi: Morris, Wolseley, M. G. in Rilley). Od italijanskih tvrdk bodo razstavljali Fiat in Alfa Romeo, francosko avtomobilsko industrijo bodo zastopale Renault in Simca, češkoslovaška avtomobilska industrija pa bo pokazala vozove znamke Tatra in Skoda.

ŠPORTNI DNEVNIK

SMUČARSKA SEZONA V POLNEM TEKU

Na sestanku zastopnikov smučarskih zvez Avstrije, Francije, Italije, Svice in Zapadne Nemčije so sporazumno predlagali, naj bi bili smučarski stiki srednjeevropskih držav čim tesnejši. Poleg tega so še sklenili, da bodo na koncu vsake sezone na osnovi rezultatov najvažnejših tekmovanj določili vrstni red posameznih držav, tako da bomo na ta način lahko vedeli vsako leto, katera med srednjeevropskimi državami je najboljša. Med drugim so s sestanka poslali vabilo smučarski zvezi Jugoslavije, v katerem pravijo, naj bi tudi Jugoslavija poslala svoje najboljše smučarje na ta tekmovanja. Vabilo je bilo sprejeto, pred dnevi smo tudi že prinesli imena sedemnajstorice, ki bo zastopala Jugoslavijo. Od 16. do 22. t. m. bodo na športnem tednu v Garmisch Partenkirchenu najboljši že dobili prve točke za svoje države, potem bodo šli v Cortino d'Ampezzo, takoj nato pa še v Chamonix.

Na največji skakalnici sveta letos tudi Jugoslovani

Od 28. februarja do 4. marca bo v Obersdorfu (Zahodna Nemčija) mednarodno tekmovanje v skokih na 150 metrski skakalnici. Na tem tekmovanju bo razen najboljših smučarjev skakalcev Zahodne Nemčije, Avstrije, Italije in drugih držav Srednje Evrope, kakor tudi skakalcev iz skandinavskih držav, sodeloval tudi jugoslovanski tekmovalec Rudi Finžgar in še eden izmed mlajših skakalcev. Lansko leto je v Oberstdorfu ob priliki prvega tedna smučkih poletov na tej skakalnici, dosegel najdaljši skok in sicer 135 m Sved Dan Netzel.

Skakalne tekme v bližini Asiaga

ASIAGO, 11 — Vsakoletna velika mednarodna skakalna tekma v Gallju, ki je oddaljen tri kilometre od znanega smučarskega centra Asiaga, bodo 13. in 14. t. m. Na olimpijski skakalnici v dolini Packstal bodo tekmovali skakači Francije, Jugoslavije, Nemčije, Avstrije in Italije, pričakuje se tudi prijavo Fincev in Norvežanov. Od Italijanov bodo skakali brata De Col, Trivella, Penacchio, De Lorenzi, Jugoslavija pošlje Razborška in Finžgarja, medtem ko imena ostalih udeležencev še niso definitivno znana. 80 metrska skakalnica je zaradi ugodnih vremenskih prilik v idealnem stanju.

AL BROWN še ni mrtev

NEW YORK — Vodstvo bolnice Bejevue je demantiralo vesti, ki so se razširile pred nekaj dnevi v tujih listih, po katerih naj bi Al Brown, bivši svetovni prvak petelinje teže, umrl. Športni novinar Dan Parker, ki ga je pred dnevi obiskal v bolnici je izjavil, da Alu smrt ni več daleč. Brown je tuberkulozen in baje le stežka govori med neprestanim kašljem, poleg tega pa ima parializirano vso desno stran telesa. Bivši ljubljenec svetovne športne javnosti je v izredno težkih ekonomskih prilikah, kljub temu, da je v svoji karieri zaslužil preko 300.000 dolarjev. Zopet ena izmed športnih «zvezd», ki umira v pomanjkanju in pozabi.

Uspeh Lokomotive

Pred 12.000 gledalci je Lokomotiva iz Zagreba premagala dunajsko «Admiro», ki se je na poti iz Turčije, kjer je igrala na mednarodnem turnirju, ustavila v Zagrebu. Izid tekme je bil 3:1 (1:1), Zagrebčani pa bi lahko zmagali tudi z višjim izidom. Tekma je ponovno potrdila, da so tudi jugoslovanske lige — moštva spodnje polovice dostojen nasprotnik renomiranim inozemskim enajstoricam.

Noggler je zmagal v smuku

TRENTO, 11. — 56 smučarjev, ki so zastopali 5 držav: Avstrijo, Francijo, Nemčijo, Italijo in ZDA, so nastopili danes na znanem smuku z gore Paganella. Tekma je bila ob krasnem vremenu, odličen je bil tudi sneg. Vrstni red: 1. Ermanno Noggler (Italija) v 5'31"8. 2. Amedeo Catturani (Italija) v 5'52". 3. Alojz Zauner (Avstrija) v 5'47"6. Znani italijanski reprezentant Silvio Alverà se je plasiral šele na sedmo mesto, medtem ko je prvi Nemec prišel na cilj deveti. Zastopniki Francije in Amerike so razočarali in se jim ni uspelo plasirati med prvo desetorico. Jutri je na sporedu slalom, ki ga bodo vozili na pobočjih Serrade.

Mednarodni program hokejistov Mladosti

BEOGRAD, 11. — Konec januarja se bodo hokeisti zagrebške «Mladosti» srečali z nekaterimi avstrijskimi in švicarskimi moštvi, februarja pa bodo igrali nekaj tekem z Nemci.

Še ene olimpijske igre

ALEKSANDRIJA, 11. — Sredozemske olimpijske igre bodo v Aleksandriji od 5. do 20. okt. 1951. Povabljene so bile vse države, katere obliva Sredozemsko morje ter imajo svoj olimpijski komite. Z izjemo otoka Malte, ki na povabilo še ni odgovoril, so pristale na udeležbo na igrah te države: Španija, Francija, Italija, Jugoslavija, Grčija, Turčija, Sirija, Libanon, kneževina Monako ter Egipt.

Tekmovalo se bo v vseh olimpijskih disciplinah: lahka atletika, veslanje, košarka, boks, sabljanje, nogomet, jahanje, hokej, rokoborba plavanje dviganje uteži in streljanje. Organizacija iger je bila poverjena mestu Aleksandriji.

Tekmovanje v šahovskih problemih

BEOGRAD, 11. — Italijana Alberto Mari in Luigi Cheriani sta dobila prvo nagrado na šahovskem problemskem tekmovanju, ki je bilo organizirano od jugoslovanske šahovske federacije. Mari je dobil nagrado za svoj dvopoteznik, Cheriani pa je naredil najboljši heterodoksni problem.

PREJELI SMO

Ribič, list za sladkovodno ribarstvo, leto IX; št. 6 1950 izdaja sosvet ribarskih zadrug LR Slovenije v Ljubljani. **Vsebina:** Obnova in izgradnja Nekaj besed o jegulji, umetna oploditev iker, ribje posebnosti, navodila za odvzemanje vzorcev vode za analizo, konferenca o ribarstvu pri ministrstvu za kmetijstvo LRS, o ribjih boleznih, ribič, akvarist, šarenka ali amerikanska postrv, k sezoni sulčarjev, ob morju, plevel v zadružnih vrstah, službene objave, iz ribiške mreže.

Megla nad mestom

ROJSTVO IN ŽIVLJENJE OSVOBODILNE FRONTE V GOR. VREMAH

Piše v jubilejno knjigo France Magajna [7]

VRAŽJE NEVAREN "ŠPORT,,

Postavitev vaškega odbora OF. Ljudstvo - od starcev pa do otrok - je vneto prijelo za delo. "Nisem videl paltizanov, ne vem kaj so paltizani,,

Zdaj pokojni Albin Mežnarjev iz Vremskega Britofa je bil, ki mi je skoro dnevno prinašal najnovejše vesti, jaz sem mu v zameno pa dajal poslednja radijska poročila. Rekel mi je:

«Na Barki, na Vatovljah in Mističah so se ljudje že organizirali. Tudi mi v Vremski dolini se moramo zganiti. Zakaj naj bi bili prav mi najzadnji?»

«Dobro. Velja. Vremci smo vsi enih misli, le kako naj začnemo in kdo nam bo dajal direktive? Pa samo za Gornjevremce, veš, vem, Kakšnega mnenja so ljudje po ostalih vaseh, poskušaj dognati sam».

«Potrpi malo časa: kmalu se bo to razvozljalo», je dejal Albin in izginil.

Nekaj dni pozneje stopita v hišo on in lep, stasit mladenič, črnih las in črnih oči.

«Tukaj ti predstavim tovariša Sokola, ki ti bo nekaj povedal».

Podali smo si roke in sedli k mizi.

«Mene je OF poslala kot organizatorja v te kraje», je začel Sokol. «Vsi ljudje Krasa se morajo povezati v Osvobodilni fronti, ker le tako bo naša borba za svobodo mogla biti uspešna.» In razlagal je nadalje o smotrih gibanja in kako se to vrši po drugih krajih. Marsikaj tega sem že vedel, marsikaj je bilo novo.

«Odkod si ti Sokol doma?» sem vprašal v lahkomiselni radovednosti.

«To ni prav nič važno», je rekel. In to je bil tudi nov nauk za mene. Nikoli več nisem vprašal partizana, kdo je in odkod je doma. Po osvoboditvi mi je Sokol povedal, da je iz neke vipavske vasi in da se piše Radko Pišon — «To pomem, da boš vedel, 'Radko Poscanec'», je dodal hudomušno. Radko opravlja danes važno službo v Kopru.

Prvi dan Sokolovega poseta nismo ukrenili še ničesar. Bil je samo razgovor in načrte smo razpredali. Sokol je odšel po svoji misiji drugam.

Kmalu nato se je spet prikazal Albin: «Pridi zvečer v Semčevo štalo. Imeli bomo ustanovni sestanek. Bom že sam poklical ostale».

Hiša in štala Semčevega Toneta je skoro na vrhu vasi. Ni bilo posebne nevarnosti, da bi nas tam kdo presenetil. Pomisliti morate, da pri našem gibanju ni šlo vse tako gladko kakor pri kakšni športni prireditvi. Naš «šport» je bil vražje nevaren. Strah pred fašisti ni bil vsem malenkosten. Crni avto tržaške kvesture je že odvažal naše ljudi v koronejske zapore, in novice, ki smo jih o teh žrtvah čuli, so bile vse prej kot prijetne. Posebno naši najstarejši obeh spolov so se plašili in vznemirjali ter nas razgovarjali in mirili.

Zbrali smo se zanesljivejši v Semčevi štali. Albin ni mnogo okleval.

«Tovarišil», je rekel. «Takoj zdaj bomo postavili vaški odbor Osvobodilne fronte. Pozneje ko se bodo razmere uredile bo tak odbor izbran in postavljen z volitvami. Danes je ta stvar še nemogoča. Na rajonski seji smo že določili poedince, ki so po današnji sodbi primerni za razne funkcije v vsaki posamezni vasi. Imenik takih za vašo vas imam tukaj in ga bom prebral. Ako kdo noče sprejeti zadane naloge, se lahko odpove. Nič se mu ne bo zgodilo, smatran pa bo, seveda, za oportunista, ki obrača plašč po vetru».

In našteval je Albin: «Ti boš predsednik, ti tajnik, ti blagajnik; ti boš referent za kmetijstvo, ti za vojaške zadeve, ti za prosveto».

Nihče ni odklonil.

Od tega dne dalje se je res začelo naše delo. Na pogostih sejah smo razpravljali o nalogah po direktivah rajona. Pritegnili smo v naše delo dekleta pa tudi nedorasle dečke, ki so bili zavoljo tega silno ponosni. Od začetka smo mislili, da ne smemo preveč zaupati tem mladičem, pozneje smo pa spoznali, da so bolj zanesljivi od starih klepetulj obeh spolov. Kadar so laški fašisti (pozneje tudi nemški) poskušali kaj izvedeti od otrok, ni nihče od njih ničesar vedel —ni vedel, kdo so funkcionarji, nikoli ni videl partizanov, sploh ni nobeden vedel, kaj je partizan ali ribel. Celo štirileten deček Franeta Marnetčevega iz Zavrhka, ki se je skoro vsak dan igral s partizani in je vse osebno poznal, organizatorja Sokola pa še najbolj, je na dobrikajoče se poizvedovanje fašistov po otroško odgovarjal: «Nisem videl paltizanov. Ne vem, kaj so paltizani». Nikoli bi človek ne verjel, da je to mogoče. Recite temu instinkt ali nagon samoobrambe, recite kar hočete, ampak tako je bilo. V teh krajih ne poznamo nobenega primera, kjer bi otroška izdaja povzročila kakršnokoli nesrečo.

Naše delo v začetku je obstajalo v tem, da smo širili našo misel med vse, prepričevali oklevajoče in nabirali novih somišljenikov. Utrjevali smo tudi samozavest v že prepričanih. To so pa bili pravzaprav le postranski opravki. Glavna naša skrb je bila, kako dati partizanskim borcem vsakdanjo hrano in druge najnujnejše potrebščine. Pomniti je treba, da je bilo borcev po naših hribih od dneva do dneva več. Pa za edinice, ki so se pomikale gor ali dol, je bilo treba skrbeti.

In v tem so se izkazala najbolj naša dekleta. Kakor čebelice so tekale od hiše do hiše in prosile: «Košček slanine prosim, malce masti, ščepec moke, saj veste, za naše fante, ki zmrzujejo v gozdu, gre». Ob drugi priliki: «Za božičnico fantom v gozdu. Za božičnico ranjencem». In pozneje: «Za velikonočnico borcem. V sočutni pozdrav ranjencem in bolnim». In še kasneje: «Kaj perila in stare obleke za borce. Kako odejo, če morete. Kako rjuho ali obveze za ranjence.» In naši ljudje, sami siromašni, so dajali. Malo je bilo godrnjačev.

Jaz sem bil vaški tajnik OF. Preden sem dobro spoznal svoje naloge, že dobim poziv: «Pridi tega dne na rajonski sestanek na Barko. Zelo važno! Ne izostani!»

Sestanek se je vršil v Ambrožičevi gostilni v posebni sobi. V drugih sobah so vaški pivci prepevali ob litrih vina, mi smo zborovali brez vina. «Pozneje boste lahko pili, ko bo zborovanja konec!»

Tega dne sem prvič videl oboroženе fante s titovkami na glavah. Škoda, da si nisem zapisal datuma. Imel sem občutke, kakršne ima morda danes minister v vladi. Samo pomislite na to slast: «Ti-le fantje, že preizkušeni v borbah, ki nas prijateljski pozdravljajo, so danes zato tukaj, da čuvajo varnost nas, civilnih funkcionarjev!»

In na sestanku smo pretresali vse mogoče reči. In med pretresanjem me pogleda vodja sestanka: «Ti tovariš boš pa prevzel funkcijo gospodarskega referenta za barski rajon. Od danes naprej je tvoje ime Vojko».

«Prosim, tovariš Branko, (še danes ne vem, kakšno je bilo in njegovo pravo ime). «Prosim, tovariš Branko, kako naj sprejmem novo funkcijo, ko sem pa že tajnik vaškega odbora v Gornjih Vremah?»

Branko ni bil v zadregi: «Ti boš odslej gospodarski referent za barski rajon. Tvojo tajniško funkcijo boš oddal komu drugemu v vasi. Tisto delo lahko opravi vsaka stara baba!» Malce nespoštljivo, kaj se vam zdi?

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: ULICA MONTECCHI, št. 6, III. nad. — Telefon štev. 93-808 in 94-638. — Poštni predal 502. — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA št. 20. — Telefonska št. 73-38. OGLASI: od 8.30-12 in od 15-18 - Tel. 73-38. Cene oglasov: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 100, osmrtnice 90 lir. Za FLRJ: Za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 10 din.
Odg. urednik STANISLAV RENKO. — Tiska Tržaški tiskarski zavod. — Podruž.: Gorica, Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 1 1-32 - Koper, Ul. Battisti 301a-I, Tel. 70.

NAROČNINA: Cona A: mesečna 260, četrtletna 750, polletna 1400, celoletna 2600 lir; cona B: izvod 3, mesečno 70 din; FLRJ: izvod 4.50, mesečno 90 din
Poštni tekoči račun za STO-ZVU: Založništvo tržaškega tiska, Trst 11.5374. — Za Jugoslavijo: Agencija demokratičnega inozemskega tiska Ljubljana, Tyrševa 34 - tel. 20-09, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 6-1-90332-7. — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D.Z.O.Z. - TRST